

113 i Traktaten. Det indebærer, at retsreglerne er umiddelbart anvendelige i medlemsstaterne, men da forordningerne imidlertid ikke indeholder straffebestemmelser, må disse fastsættes nationalt for at sikre efterlevelsen og dermed opfyldelsen af bestemmelserne.

De sanktionsmuligheder, som eksisterer i dag, er baseret på en national retsakt, udførselsbekendtgørelsen (Industriministeriets bekendtgørelse af 12. november 1993). Heri findes listen over produkter, som er underlagt eksportkontrol, og som derfor kun må eksporteres, når Erhvervsministeriet har udstedt udførselstilladelse. Listen er indgået inden for rammerne af det internationale samarbejde om eksportkontrol.

De nuværende sanktionsbestemmelser giver mulighed for at straffe med »bøde, hæfte eller fængsel i indtil 2 år«, og disse bestemmelser bør føres videre efter 1. januar 1995 og have samme omfang, uanset retsgrundlag.

Jeg henviser til lovforslagets bemærkninger og anbefaler forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Herved har jeg den ære for det høje Folketing at fremsætte:

Forslag til lov om zoonoser.
(Lovforslag nr. L 49).

Formålet med lovforslaget er at skabe et forbedret grundlag for at iværksætte foranstaltninger gennem hele kæden fra jord til bord for at eliminere eller reducere forekomsten af bakterier, der overføres fra dyr til mennesker med fødevarer. Disse bakterier, f.eks. salmonellabakterier, betegnes samlet som zoonotiske smitstoffer.

I medfør af lovgivningen om kød, mælk, æg og fiskevarer udstedes regler om indretning og drift af virksomheder med henblik på at sikre den hygiejniske standard og dermed bl.a. at hindre udbredelse af zoonoser. Også i medfør af foderstoflovgivningen er der i dag fastsat regler, der skal sikre mod udbredelse af zoonoser.

Lovforslaget skal især ses som et supplement til den eksisterende lovgivning om husdyrsygdomme, hvori der fastsættes regler om forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme hos husdyrene.

Zoonotiske smitstoffer kan imidlertid også forekomme hos dyr, der ikke selv er syge, dvs. hos de såkaldte sunde smittebærere. Der vil

derfor i forhold til sådanne dyr være behov for at kunne foretage undersøgelser og gennemføre foranstaltninger for at hindre udbredelse af f.eks. salmonellabakterier. Der vil også kunne blive behov for at foretage nedslagning eller aflivning af dyr og besætninger i forbindelse med bekæmpelse af zoonoser.

Lovforslaget vil især gøre det muligt at gennemføre undersøgelser i besætningerne, og på grundlag af resultaterne herfra gennemføre en række foranstaltninger med sigte på at forebygge og bekæmpe zoonotiske smitstoffer. Blandt disse foranstaltninger vil der som nævnt kunne blive tale om mod erstatning at foretage nedslagning og aflivning i samme omfang som efter husdyrsygdomslovgivningen. I forbindelse med denne nedslagning vil der være mulighed for at yde erstatning til hel eller delvis erstatning til dækning af driftstab.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, anbefaler jeg lovforslaget til Tingets velvillige behandling.

Bruno Jerup (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af de studerendes økonomiske forhold.
(Beslutningsforslag nr. B 20).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:
1) **Spørgsmål til ministrene.**

Spm. nr. S 178

1) Til landbrugs- og fiskeriministeren af:
Jens Kirk (V):

»Kan ministeren garantere, at EU (FEOGA) udbetaler den fulde hektarstøtte til Danmark for 1993, når ministeriet ved udbetaling til landmændene har modregnet skyldig skat og moms m.v. for et beløb på ca. 46 mio. kr., og hvilke konsekvenser vil ministeren drage, hvis det alligevel ikke sker?«

Skriftlig begrundelse

Kommissionens Generaldirektorat for Landbrug har i en skrivelse af 7. oktober 1994 meddelt Landbrugs- og Fiskeriministeriet, at det ikke er tilladt, som det er sket her i landet, at modregne skyldig skat og moms m.v. i landmændenes hektarstøttebeløb.

I konsekvens heraf oplyser ministeren, at man fra og med 1994 vil undlade at foretage modregning i hektarstøttebeløbene, men man vil på den anden side ikke imødekomme Kommissionen, for så vidt angår 1993-støttebeløbene. Det betyder, at man kan risikere, at EU ikke udbetaler Danmark et beløb på ca. 46 mio. kr., som er det modregningsbeløb, landmændene ikke har fået udbetalt, og som de ifølge Kommissionens generaldirektorat har krav på.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Som jeg orienterede Folketinget om sidste onsdag, har Kommissionen sendt to skrivelser om modregning i udbetalingen under reformordningen – to skrivelser, som strider mod hinanden. Den eneste måde, hvorpå vi kan få afgjort, hvorvidt administrationen i 1993 var i overensstemmelse med reglerne eller ej, er ved at få de to verserende retssager forelagt EF-Domstolen.

Herefter vil der formodentlig være tre muligheder:

- 1) EF-Domstolen giver ministeriet medhold og fortolker bestemmelserne således, at modregning kan finde sted. I dette tilfælde opstår der naturligvis ingen problemer i forbindelse med refusion for FEOGA.
- 2) Domstolen fastslår, at modregning ikke kan finde sted, men at dommen kun skal have betydning for fremtiden. I så fald bliver der ligesom i første tilfælde ingen problemer med refusion.
- 3) EF-Domstolen fastslår, at modregning er udelukket, og at denne fortolkning skal lægges til grund fra forordningens ikrafttræden.

Som jeg nævnte sidste onsdag, vil der herefter blive taget stilling til, hvad der skal ske med den i 1993 foretagne modregning. Med hensyn til refusion er det min opfattelse, at FEOGA næppe vil afslå at refundere udgifterne. Skulle FEOGA alligevel nægte refusion, vil det stærkt blive overvejet at anlægge sag ved EF-Domstolen. Kommissionen må bære sin del af ansvaret for, at dette problem overhovedet er opstået. EF-direktoratet stillede i 1992 et klart og præcist

spørgsmål til Kommissionen netop for at undgå tvivl, og Kommissionen svarede dengang, at modregning kunne finde sted. Kommissionen har nu ændret holdning.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at Kommissionen ikke har rejst spørgsmål om EF-refusionen, og jeg forventer heller ikke, at Kommissionen vil gøre det i betragtning af, at administrationen har været baseret på netop Kommissionens udtalelser, men udstede garantier kan jeg selvfølgelig ikke.

Jens Kirk (V):

Erkender landbrugsministeren, at den danske stat, hvis retssagen om modregning tabes, kan risikere at tabe 92 mio. kr. – og ikke kun 46 mio. kr. – idet regnskabet for 1993 mellem EU og Danmark ikke er afsluttet endnu? Ifølge FE-OGA-direktør Michel Jacquot, som har udtalt sig i mandags, vil Danmark ikke få de 46 mio. kr. refunderet efter en eventuel retssag, hvis ikke pengene er udbetalt til danske landmænd.

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg føler måske, at det ville være forkert på nuværende tidspunkt at gå ind i gætterier om, hvordan en eventuel retssag vil falde ud, men som jeg sagde i mit første svar: Hvis det er sådan, at afgørelsen går Danmark imod, vil vi stærkt overveje at anlægge en sag ved EF-Domstolen.

Jens Kirk (V):

Synes landbrugsministeren ikke, det er lidt mærkeligt, at staten foretager en modregning, som forhindrer visse akkordordninger, hvor staten selv er den ene part med hensyn til Hypotekbanken, som nægter akkordordning på grundlag af, at staten foretager modregning?

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg har forstået, at det igennem efterhånden en del år har været praksis fra Folketingets side, at man netop ønskede at mindske den forholdsvis store gæld, en række borgere har til det offentlige. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at der eksempelvis er mulighed for at tilbageholde op til 20 pct. af en arbejdstagers løn, og der er mulighed for at fratage folk bevillinger osv., så der er altså en række instrumenter. Jeg er enig i de bestræbelser, der har været ydet for, at vi kan få formindsket borgernes gæld til det offentlige.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 179

2) Til justitsministeren af:

Jens Kirk (V):

»Hvilke kommentarer har ministeren til, og hvilke konsekvenser mener han der bør drages af, at Landbrugs- og Fiskeriministeriet ifølge EU administrerer hektarstøtteordningen for dansk landbrug ulovligt?«

Skriftlig begrundelse

Kommissionens Generaldirektorat for Landbrug har i en skrivelse af 7. oktober 1994 meddelt Landbrugs- og Fiskeriministeriet, at det ikke er tilladt, som det er sket her i landet, at modregne skyldig skat og moms m.v. i landmændenes hektarstøttebeløb.

I konsekvens heraf oplyser landbrugsministeren, at man fra og med 1994 vil undlade at foretage modregning i hektarstøttebeløbene, men man vil på den anden side ikke imødekomme Kommissionen, for så vidt angår 1993-støttebeløbene. Det betyder, at man kan risikere, at EU ikke udbetaler Danmark et beløb på ca. 46 mio. kr., som er det modregningsbeløb, landmændene ikke har fået udbetalt, og som de ifølge Kommissionens Generaldirektorat har krav på.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Der refereres til det spørgsmål, der lige har været diskuteret. Landbrugs- og fiskeriministeren har over for mig oplyst, at EF-direktoratet i juli 1992 spurgte Kommissionen, om den hidtidige danske praksis med at modregne støttemodtagerens gæld til det offentlige fortsat kunne opretholdes over for de ordninger, der blev vedtaget som led i landbrugsreformen, dvs. både hektarstøtteordningen og den forudgående oliefrøordning.

Baggrunden for henvendelsen var, at der var indføjet en ny formulering i disse ordninger, hvorefter støtten skal udbetales til producenterne »uden fradrag af nogen art«. Kommissionen svarede i november 1992 bl.a., at der for øjeblikket ikke var indvendinger mod EF-direktoratets modregning af statslige fordringer, herunder især statslige skattekrav i støttebeløb efter oliefrøordningen. Den danske modregningspraksis blev på denne baggrund opretholdt.

Kommissionen har ved skrivelse af 7. oktober i år meddelt, at Kommissionens Juridiske Tjeneste nu vurderer sagen således, at der ikke kan foretages modregning i hektarstøtteordningen. Der er hermed skabt usikkerhed om fortolkningen af bestemmelserne.

Landbrugs- og fiskeriministeren meddelte sidste onsdag Folketinget, at usikkerheden efter hans opfattelse bør komme støttemodtagerne til gode. Han har derfor truffet beslutning om, at EF-direktoratet ophører med at foretage modregning for skyldig moms og skat i støttebeløb fra hektarstøtteordningen.

Landbrugs- og fiskeriministeren oplyste samtidig, at de to sager, der verserer ved Østre Landsret om modregning i hektarstøtten for 1993 vil fortsætte med henblik på at få spørgsmålet forelagt for EF-Domstolen.

Jeg finder ligesom landbrugs- og fiskeriministeren, at det er rigtigt at forelægge spørgsmålet for EF-Domstolen for derved at få den rejste fortolkningstvivil afklaret, og det er der som nævnt allerede taget skridt til.

Jens Kirk (V):

Synes justitsministeren ikke set på baggrund af almindelige borgeres retsopfattelse, at det er lidt mærkeligt, at man her kan gå ind foran andre og gøre sin ret gældende, når vi ved, at likviditet og andre ting berøres af denne fortrinsret – høstpantebreve m.v. bliver ugyldige – og at Erik Ninn-Hansen den 22. november 1983 skrev til samtlige ministerier og styrelser, at man skulle dæmpe den praksis med modregning?

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Jeg kender ikke den udtalelse, hr. Jens Kirk citerer fra. Jeg går ud fra, at det er tidligere folketingsmedlem, Erik Ninn-Hansen, der tænkes på.

Men de spørgsmål, der er af generel økonomisk karakter vedrørende landbruget, mener jeg at spørgeren kan rette til landbrugsministeren.

Jens Kirk (V):

Spørgsmålet, der blev stillet herfra, handlede om retsopfattelsen hos den almindelige befolkning med hensyn til, hvad der kan modregnes i og ikke modregnes i.

Hvilken værdi tillægger justitsministeren Michel Jacquots udtalelser om, at den danske stat ikke vil få de penge udbetalt, hvis ikke de udbetales til danske bønder? Meddelelsen har han givet mandag eftermiddag i denne uge.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Landbrugsministeren.

Justitsministeren (Bjørn Westh):
Justitsministeren.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Undskyld – justitsministeren. (*Munterhed*).

Justitsministeren (Bjørn Westh):
Der er rejst tvivl om retsgrundlaget, og derfor vil der blive foretaget en afklaring ved retten, og det er vist den måde, man normalt afklarer tvivlspørgsmål af denne karakter på.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 161

3) Til indenrigsministeren af:
Helge Adam Møller (KF):
»Vil ministeren overveje at ændre sin beslutning om at etablere en flygtningelandsby med 175 pladser ved Faarup i Purhus Kommune og i stedet følge et enigt byråds indstilling om at etablere en flygtningelandsby på cirka den halve størrelse?«

Skriftlig begrundelse

Purhus Kommune har allerede i foråret 1994 tilbudt Indenrigsministeriet at opføre en flygtningelandsby med en kapacitet på 80 beboere placeret ved Purhus Hallen i kommunens centerby Faarup, der har 1.000 indbyggere. Derved vil flygtningelandsbyens størrelse være rimelig tilpasset det lokalsamfund, den skal være en del af, og samtidig er størrelsen passende og hensigtsmæssig med henblik på den fremtidige anvendelse den dag, den ikke mere skal bruges til flygtninge. Dette har ministeren afslået.

Dette afslag forekommer ikke at være i overensstemmelse med de tilsagn, ministeren har givet om at inddrage kommunerne i et positivt samarbejde vedrørende placering af flygtningecentre.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):
Jeg tror, det kan være nyttigt med et par helt konkrete oplysninger om, hvad det er, der ligger bag dette spørgsmål.

For det første kan jeg nævne, at Purhus Kommune ved et brev den 27. april 1994 fremsendte et forslag om at opføre en lokal variant af flygtningelandsbyprojektet, og man pegede på en kapacitet på 80 pladser.

Indenrigsministeriet har så efterfølgende – første gang den 26. maj og senere den 19. august – meddelt kommunen, at ministeriet af økonomiske årsager ønsker flygtningelandsbyer, der er større. Det siger sig selv, at det er mere rationelt at have nogle lidt større enheder, og i den forbindelse vil jeg godt nævne, at f.eks. 175 pladser er forholdsvis normalt.

Indenrigsministeriet har i brevet den 19. august bedt Purhus Kommune om at genoverveje, om kommunen er interesseret i selv at opføre en flygtningelandsby med 175 pladser, eller om man hellere vil pege på en grund, hvor der så kunne laves det traditionelle projekt, dvs. en flygtningelandsby opført i statsligt regi.

Purhus Kommune har så den 27. september oplyst, at det forslag, som kommunen fremsendte med 80 pladser, ikke arealmæssigt kunne ændres til en flygtningelandsby med 175 pladser.

Kommunen siger også, at da det fremsendte projekt så ikke kan godkendes af Indenrigsministeriet, vil kommunen i stedet pege på et areal, hvor man kan lave en statsligt opført flygtningelandsby i Faarup. Kommunen har fremsendt materiale til brug for vurdering af det pågældende areal. Oplysningerne om arealet har vi videresendt til Direktoratet for Udlændinge, og dér kigger man så i øjeblikket på, om det er en god idé, dvs. om det er velegnet.

Jeg vil godt understrege, at der ikke er truffet beslutning om etablering af en flygtningelandsby i Purhus Kommune. Som i flere andre kommuner er formålet først og fremmest at færdiggøre den arealmæssige planlægning, så en flygtningelandsby kan opføres hurtigst muligt, hvis det er nødvendigt.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil godt sige tak for svaret, men også sige, at jeg ikke er tilfreds med det, for det, det jo drejer sig om, er, om det er rimeligt, at en kommune, som siger, at de gerne vil hjælpe med at løse flygtningeproblemet og gerne vil have et center også i deres kommune – selv om det er en meget lille kommune og et meget lille bysamfund med kun 1.000 mennesker – får det svar fra ministeren og ministeriet: Her skal altså være mindst 175 i en traditionel flygtningelandsby.

Kommunen tilbyder selv, at man vil lave et center til 80. Man tilbyder et center, som arealmæssigt faktisk er 15 pct. større til hver enkelt familie end det, ministeren foreslår, og det er jo i nøje overensstemmelse med de tanker, ministeren selv har været ude med hele sommeren, om, at der skal være lidt mere plads. Centret, som kommunen foreslår, kan bruges af kommunen selv til vandrerhjem om 5, 6, 7 eller 8 år, når flygtningene forhåbentlig er tilbage i deres eget land – når der er fred i Bosnien.

Jeg synes også, at det, ministeren nu siger, er fuldstændig i modstrid med det, ministeren oplyste her i Folketinget så sent som den 26. april 1994, altså her i foråret, hvor vi havde en stor debat om dette, og ministeren understregede, at det, der var vigtigt, var, at man gik ud og forhandlede og i så stor udstrækning som overhovedet muligt fulgte kommunernes ønsker. Og derfor vil jeg godt spørge: Hvorfor vil ministeren ikke gøre det her?

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Det kan vel næppe være Det Konservative Folkeparti ubekendt, at det også, når det gælder flygtningepolitikken, er nødvendigt at have rettet en stor økonomisk opmærksomhed mod de løsninger, som man nu engang vælger. Jeg har endda forstået, at det er noget, som Det Konservative Folkeparti selv lægger meget stor vægt på: at der er en ordentlig økonomi knyttet til de løsninger, der bliver realiseret.

Der er også tale om, at der naturligvis vil blive forhandlet med Purhus Kommune omkring dette her projekt. Det er den forhandling, der nu er i gang. Man har selv fra Purhus Kommune fremsendt forslag til den grund, man i stedet ønsker det statslige projekt opført på. Jeg er sikker på, at vi, når nu man har vurderet det i Direktoratet for Udlændinge, i god ro og orden kan finde en løsning, som alle parter kan være tilfreds med.

Pernille Sams (KF):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det kun er økonomi, eller om der også er proportioner, der spiller ind, når ministeren skal afgøre det her spørgsmål endeligt.

Det er en meget lille kommune, der er tale om, og den by, der er tale om – Faarup by – har 1.000 indbyggere. Derfor er det også procentvis en stor flygtningelandsby, kommunen selv tilbyder i forhold til, hvor lille en kommune der er tale om.

Jeg vil gerne derudover spørge ministeren, om det, som denne kommune har forsøgt at udøve, ikke netop er essensen af, hvad vi politisk kan ønske os af nærdemokrati. Kommunen har positivt taget stilling til et spørgsmål om flygtninge, som er meget svært, ligegyldigt hvor det er i landet. Her har man positivt taget stilling og sagt: Vi er parat, selv om vi er en meget lille kommune, til at tage et medansvar. Man har spillet ud, og man er meget aktiv.

Mener ministeren så ikke, at den almindelig opfattelse af ordet nærdemokrati betyder, at man må lytte meget til det og handle lidt derefter, også fra regeringens side?

Helge Adam Møller (KF):

Ministeren lagde stor vægt på økonomien. Det gør Det Konservative Folkeparti også, men vi lægger også stor vægt på at samarbejde med beboerne og byrådet. Her kan vi konstatere, at et fuldstændig enigt byråd omfattende adskillige partier – også ministerens eget parti – indstiller en anden løsning, en løsning, som endnu bedre tilgodeser de flygtninge, der skal være i området, og samtidig tilgodeser de beboere, der bor der fast.

Jeg vil godt spørge helt konkret: Vil ministeren optage forhandlinger, ikke bare skriftlige, men også mundtlige forhandlinger med kommunalbestyrelsen? Og vil ministeren overveje – hvis man ikke følger kommunens forslag – at etablere et flygtningecenter med kun 105 pladser i stedet for de 175?

Jan Kørpe Christensen (FP):

Jeg vil gerne spørge i denne forbindelse, om man i ministeriet kender til andre eksempler fra andre steder i landet, hvor man har nogenlunde de samme problemer: at ministeriet og de pågældende kommuner – kommunalbestyrelser – ikke er enige med hensyn til flygtningelandsbyer. Mig bekendt er der andre steder i landet, men jeg vil da gerne høre, om man i ministeriet er vidende om, at der er problemer. Og her tænker jeg på uenighed mellem ministeriet og den enkelte kommunalbestyrelse.

Det er klart, at borgerne efter Fremskridtspartiets mening bør høres, og kommunalbestyrelsen skal selvfølgelig tages med på råd og også have den besluttende myndighed med hensyn til antallet af disse pladser.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg vil gerne takke alle deltagerne i debatten her

for den varme tilslutning, der er givet til den lovændring, som regeringen foretog sidste år.

Det var den, der betød et opgør med den tidligere regerings fremgangsmåde, hvor man ikke rådførte sig med kommunerne, og hvor man meget ofte over natten simpelt hen placerede flygtningecentre uden overhovedet at have foretaget høringer af nogen som helst art. Derfor tager jeg de ytringer, der er kommet her, som en anerkendelse af den ny politik, som den nuværende regering har taget op.

Jeg vil på det konkrete spørgsmål, der er stillet, om vi vil tale med kommunen, sige: Ja, naturligvis vil vi gerne det. Hvis kommunen ønsker en samtale, eller borgmesteren ønsker en samtale med mig, så kommer en sådan naturligvis til at finde sted på samme måde, som der har været meget tætte kontakter i alle andre tilfælde, hvor der har været debat om, om det skulle være den ene eller den anden type flygtningelandsby.

Jeg vil godt benytte lejligheden til at kvittere over for det meget store flertal af kommuner, som har ydet et flot medspil omkring det her projekt i det hele taget, uanset om der har været tale om lokale varianter, eller om der har været tale om standardprojektet, som jo i øvrigt blev sat i søen af tidligere justitsminister Hans Engell. Vi har med glæde videreført det projekt, som var den tidligere konservative justitsministers.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg har svært ved at forstå ministerens konklusion på baggrund af de spørgsmål, der er stillet fra tre forskellige spillere, for det var jo faktisk lige det modsatte, vi sagde, nemlig at vi synes, at indenrigsministeren og ministeriet i alt for lille omfang har været aktive med hensyn til at diskutere og drøfte disse sager.

Jeg vil så godt til sidst spørge ministeren, om ministeren ikke kan bekræfte, at den kommune, det drejer sig om, og de 15 medlemmer, der sidder i byrådet, alle 15 føler – efter det, der er fremsendt – at de i hvert fald ikke har været inde i nogen forhandlingssituation med ministeriet, og at de i hvert fald føler, at der er trukket et diktat ned over hovedet på dem. Det er den følelse de har; kan ministeren ikke bekræfte det?

Pernille Sams (KF):

Ministeren svarede overhovedet ikke på de spørgsmål, der blev stillet. Vi fik en sang fra de varme lande om, hvor god ministeren selv synes

hendes egen lovgivning er. Og det har vi også hørt i ordførertalerne i sin tid.

Men sagen er vel, at hvad nytter det, at man har lavet en lovgivning, som i princippet kan være positiv ordmæssigt set: Man skal inddrage kommunerne, og man skal høre og alt muligt. Det er vældig positivt alt sammen, men hvis en positiv åbning fra en kommune medfører, at man bare får presset en dobbelt så stor løsning ned over hovedet som den, kommunen selv mener, man har mulighed for at involvere samfundet i, så ville kommunen da have foretrukket at tie stille fra starten og slet ikke gå ind i en forhandling.

Jeg mener, at ministeren har et stort problem, for så vidt angår nærdemokrati og forhandling med kommunen, i denne her sag. Det er jo værre, end hvis man havde fulgt de gamle regler og bare havde spillet ... – nu lyser min lampe desværre her, og det er det, der forvirrer mig lidt – men det her er jo set med kommunens øjne værre, end hvis man havde fået et diktat, for nu er kommunen gået aktivt ind og kan slet ikke gå ind for den løsning, som bliver dem pålagt.

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om jeg skal forstå ministeren sådan – da der ikke blev svaret på mit spørgsmål – at der ikke er andre eksempler i dette land på uoverensstemmelser mellem ministeriet, ministeren og de enkelte kommuner med hensyn til antallet af pladser i flygtningelandsbyer.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Jeg kan oplyse, at der har været en række tilfælde, hvor der har været en glimrende dialog imellem Indenrigsministeriet, Direktoratet for Udlændinge og de pågældende kommuner, og at det normalt altid ender med, at man er enige om den løsning, der så findes frem til.

Jeg vil godt omkring det nærdemokratiske og det synspunkt, som fru Pernille Sams fremfører, nemlig at det skulle være en speciel stor ulykke at få en flygtningelandsby i et lille lokalsamfund, en flygtningelandsby på 175 pladser, sige, at det vil jeg godt afkræfte; det er det ikke. Der er netop nogle erfaringer, der siger, at det er en god ting, at det ikke er nogle alt for små enheder – også i forhold til asylansøgerne selv.

I weekenden blev en variant som den, der er tale om her, men i en størrelse som den, Indenrigsministeriet her foreslår, indviet i en lille by, der hedder Stoholm i Fjends Kommune, et projekt, som alle parter er meget fornøjede med.

Til spørgsmålet fra hr. Helge Adam Møller, om jeg så i stedet her vil give tilsagn om, at man kan bygge 115 pladser, vil jeg godt sige, at det synes jeg må være et forhandlingsspørgsmål, som ikke foregår her i salen, men foregår imellem de relevante myndigheder, og her er jo også Direktoratet for Udlændinge, der er bygherre, inde i billedet.

Så blev jeg spurgt, om jeg var enig i den type følelser, som man har i Purhus Kommune. Til det må jeg sige, at det nok ligger uden for en politikers rækkevidde at skulle gøre sig til dommer over 15 menneskers følelsesliv.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 169

4) Til boligministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Kan ministeren bekræfte, at den nuværende regering fastholder den samlede målsætning for byudvalgsarbejdet, som blev udstukket af den tidligere regering, herunder målsætningen om huslejenedsættelser?«

Skriftlig begrundelse

Den tidligere regerings Byudvalg tog i foråret 1994 initiativ til lovgivning om bl.a. huslejenedsættelser, social indsats i boligområderne m.v. Den samlede målsætning handler bl.a. om at opnå en mere alsidig beboersammensætning.

På nogle områder er Byudvalgets hensigter ved at blive ført ud i livet. Der ansættes f.eks. i øjeblikket beboerrådgivere og aktivitetsmedarbejdere i boligområderne, og der ydes støtte til en social indsats. Men det er ikke nok. Så længe huslejen i en række af de berørte boligområder er så høj, at almindelige lønmodtagere, studerende m.fl. ikke har råd til at bo der, vil det være umuligt at ændre beboersammensætningen. Så fastholdes den nuværende situation, hvor de sociale problemer koncentrerer sig i bestemte boligområder. Situationen er fastlåst.

Et eksempel er Gjellerupparken i Århus. Her er bruttohuslejen i de store familieejligheder tæt på 6.000 kr. om måneden. Dette er langt over markedsprisen på tilsvarende boliger i ejerboligsektoren. En huslejenedsættelse på ca. 1.500 kr. om måneden vil gøre det muligt at udleje til f.eks. studerende eller almindelige lønmodtage-

re. En undersøgelse af flyttemønstre og indkomster i Gjellerupparken viser, at beboerne i 1992 havde en gennemsnitsindkomst på 57.884 kr. I Århus Kommune var gennemsnitsindkomsten samme år 152.929 kr. pr. indbygger.

Tallene viste også, at tilflytterne til Gjellerupparken i 1992 havde en gennemsnitsindkomst på 43.080 kr. pr. beboer. Selv om det burde være umuligt, var gennemsnitsindkomsten i Gjellerup altså fortsat faldende. Den høje husleje er sammen med skoleproblemerne i området en hovedårsag til denne selvforstærkende negative udvikling. Derfor er det utrolig vigtigt for troen på, at problemerne kan løses, at regeringen nu giver et klart signal om, at Byudvalgets målsætninger vil blive fastholdt og gennemført fuldt ud.

Keld Albrechtsen (EL):

Når jeg har stillet dette spørgsmål, er det simpelt hen, fordi jeg synes, at det på nuværende tidspunkt er meget vigtigt, at regeringen giver et klart signal til boligområderne om, at målsætningen i Byudvalgets arbejde – den tidligere regerings Byudvalgs arbejde – vil blive fastholdt, også når det gælder de enkelte elementer i denne målsætning, herunder målsætningen om en huslejenedsættelse.

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at der ikke hersker tvivl om, at det er regeringens klare intention at fastholde målsætningerne, således som de kommer til udtryk i Byudvalgets rapporter, ligesom regeringen aktivt vil arbejde for selve den praktiske gennemførelse af forslagene. Og jeg vil gerne understrege, at succesen af Byudvalgets initiativer i meget høj grad beror på det lokale engagement og samarbejde, et synspunkt, som jeg også havde lejlighed til at videregive på den konference, der var, hvor jeg klart kunne fornemme, at man også gerne så – skal vi sige – nogle mere synlige resultater af Byudvalgets arbejde. Jeg vil også gerne i denne sammenhæng henvise til den aftale, vi underskrev med Københavns Kommune bl.a. om kvartersløftet oppe i Nordvestkvarteret.

Målsætningen om huslejenedsættelse i visse almennyttige afdelinger vil naturligvis også blive opfyldt, således som det er hensigten med vedtagelsen af den ny lov om visse almennyttige boligafdelingers omprioriteringer. Jeg kan i den forbindelse henvise til næste spørgsmål, som jeg efterfølgende vil svare på.

Til slut kan jeg anføre, at forslaget om omprioritering især retter sig mod at tiltrække mere ressourcestærke beboere til boligområderne. På lidt længere sigt vil forslaget derfor kunne føre til en mere afbalanceret beboersammensætning.

Virkemidlerne til at opnå denne målsætning er som nævnt via omprioriteringsloven at få tilvejebragt nye økonomiske midler, der foruden at kunne blive anvendt til huslejenedsættelser også vil kunne benyttes til finansiering af nødvendige renoveringsarbejder, forbedringer af friarealer samt sociale foranstaltninger i bred forstand. Jeg mener, det er i den helhed, Byudvalgets initiativer skal ses, selv om jeg erkender, at det med omprioritering er en væsentlig forudsætning for, at også de andre tiltag kan lykkes.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige ministeren mange tak for svaret. Jeg er meget glad for, at regeringen benytter denne lejlighed til at fremkomme med så klar en melding, for jeg er ganske overbevist om, at der ude i boligområderne er stærkt behov for netop den melding, som ministeren giver her i dag.

Jeg opfatter det således – og jeg vil godt spørge ministeren, om det er korrekt – at det, vi er enige om på dette punkt, er, at det er meget væsentligt, at det i de boligafdelinger, hvor man har store sociale problemer, og hvor man samtidig har en husleje, som ligger væsentligt over den tilsvarende husleje eller boligudgift i den private sektor – altså væsentligt over det, man kunne kalde markedsudgiften – er en afgørende forudsætning, at man kommer ned på, hvad man kunne kalde en konkurrencedygtig husleje for dermed at gøre det muligt for f.eks. almindelige lønmodtagere, studerende og andre grupper at bebo det sociale boligbyggeri, og at vi dermed kan sikre, at vi får en såkaldt alsidig beboersammensætning.

Jeg opfattede faktisk ministerens svar således, at det er vi enige om; det vil jeg være meget taknemmelig for at få bekræftet.

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Jeg kan bekræfte den udlægning, som hr. Keld Albrechtsen kommer med, men jeg vil gerne lige tilføje nogle ting.

Det, man har fokuseret meget på, og som også har været debatteret i pressen, er jo spørgsmålet om boligrådgivere; og det er alle enige om er en god ting, for så kommer der et løft, der kommer en kontakt til hele det netværk, som skal funge-

re, og som måske er slået i stykker, dels på grund af beboersammensætningen og dels på grund af, at der har manglet nogle tiltag.

Det har været min indstilling, at såfremt vi skal have flere ressourcestærke personer ind til at styrke netværket, er det også en forudsætning, at huslejen kommer ned, således at man igen finder det attraktivt at bo i de almennyttige boligselskaber med de muligheder og aktiviteter, der ligger dér. Og det er derfor, jeg i mit svar på det forrige spørgsmål sagde, at det er en forudsætning for, at de andre ting kan lade sig gøre.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 170

5) Til boligministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Kan ministeren oplyse, hvornår de huslejenedsættelser m.v., som er formålet med omprioriteringsloven, rent faktisk gennemføres ude i boligafdelingerne?«

Skriftlig begrundelse

Folketinget vedtog i april 1994 en omprioriteringslov med det formål at yde støtte til betrængte boligafdelinger. Denne støtte skal gå til huslejenedsættelser, økonomisk opretning og evt. andre tiltag, der kan forbedre afdelingens situation. For en række boligafdelinger med store sociale problemer er denne støtte af helt afgørende betydning. Derfor blev der skabt store forventninger, da Folketinget endelig i april 1994 vedtog omprioriteringsloven. Beboerne kunne med rette vente, at de alt for høje huslejer ville blive nedsat.

Men tilsyneladende sker der intet. Boligforeningerne har indsendt deres ansøgninger, men det er i dag et spørgsmål, hvornår Bygge- og Boligstyrelsen vil være i stand til at give tilsagn om støtte. Det trækker i hvert fald i langdrag.

I en lang række boligafdelinger er der gjort en formidabel indsats i afdelingsbestyrelser og blandt beboerne for at lave helhedsplaner for afdelingerne. Det er utrolig vigtigt, at dette arbejde nu følges op af Boligministeriet.

Keld Albrechtsen (EL):

Når jeg stiller dette spørgsmål, er det, fordi det

har en naturlig sammenhæng med det foregående. Det spørgsmål, der jo så rejser sig er: Hvornår kan vi forvente, at den målsætning, som vi altså er enige om, også bliver til realiteter ude i boligafdelingerne?

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Jeg kan forsikre hr. Keld Albrechtsen om, at jeg er lige så optaget af den ting, som hr. Keld Albrechtsen er, nemlig spørgsmålet om, hvornår disse ting kan gå i gang, og dér vil jeg godt sige, at den statslige støtte, som vi nu taler om, til den procedure, vi har sat i gang, går ud på, at de enkelte afdelinger i samarbejde med selskabet og kommunen udarbejder en foreløbig handlingsplan – en ønskeliste, om jeg så må sige, over de initiativer, som kan bidrage til løsning af problemerne i området.

Afdelingen havde frist til slutningen af juli måned med udarbejdelsen af ansøgningsmaterialet. Siden da er ansøgningen blevet behandlet i Boligselskabernes Landsbyggefond.

Landsbyggefonden forventes at kunne afslutte behandlingen af ansøgningerne i løbet af denne uge. Herefter vil en foreløbig liste over de afdelinger, som fonden vurderer bør have støtte efter omprioriteringsloven, blive sendt til Bygge- og Boligstyrelsen, og efter en overordnet behandling af listen vil styrelsen give besked om, hvilke afdelinger der kan forvente at få støtte.

Når denne besked foreligger, udarbejder hver afdeling en endelig handlingsplan, der så skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Planerne vil derefter løbende tilgå styrelsen, der vurderer mulighederne for at opfylde hver enkelt afdelings ønsker.

Jeg forventer, at første endelige tilsagn om støtte kan gives i løbet af første kvartal næste år. Arbejdet med at give tilsagn til de enkelte afdelinger vil derefter fortsætte løbende igennem 1995. Jeg vil gerne understrege, at jeg ligesom min forgænger på posten lægger stor vægt på at kunne forbedre levevilkårene for dem, der bor i de problemramte almennyttige boligområder.

Jeg mener, at det er særdeles vigtigt igen at gøre disse områder attraktive for en bred gruppe af befolkningen, og jeg kan derfor forsikre om, at dette arbejde har høj prioritet i ministeriet, og at behandlingen af ansøgninger bestemt ikke vil blive trukket i langdrag, tværtimod.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil endnu en gang sige ministeren tak, især for oplysningen om, at det arbejde, som skal gøres

af Boligselskabernes Landsbyggefond, nu er så fremskredet. Jeg har forstået, at det allerede er praktisk talt færdigt og overgår til Boligstyrelsen. Det eneste, jeg måske kunne blive en lille bitte smule bekymret over, er ministerens tidsramme for 1995.

Jeg synes, at det er overordentlig tilfredsstillende, at meldingerne kommer i første kvartal, som ministeren oplyser, men jeg fornemmede – jeg ved ikke, om jeg hørte rigtigt – at der var et problem med, at nogle afdelinger først kunne komme med på et meget sent tidspunkt i 1995. I så fald vil jeg spørge, om ministeren klart vil tilkendegive, at han som minister vil lægge meget stærkt pres på styrelsen for, at vi ikke kommer i den situation, at nogle afdelinger skal vente til langt hen i 1995.

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Det, jeg har tydeliggjort her, er, at når vi har indstillingen fra Landsbyggefonden, går vi i gang med at melde ud, men så skal vi igen igen en proces derude, som jo også tager tid. Det mener jeg er vigtigt at slå fast, for når man får et tilsagn, må beboerne i kommunen jo igen finde sammen for at lave den endelige handlingsplan, og så skal vi ind og se, om den opfylder lovens krav. Det er deri, det ligger.

Der bliver ingen forsinkelser af den grund hos os i hvert tilfælde, og det kan jeg kun understrege ved, at jeg jo selv har været meget interesseret i hurtigst muligt at få indstillingen fra Landsbyggefonden frem, således at vi kan melde ud til de enkelte lokale led, altså til de enkelte boligselskaber, der skal omprioritere sammen med kommunen og sørge for at få det ind til behandling.

Når jeg svarer, at det først vil foregå i løbet af 1995, er det jo på grund af den rækkefølge, hvori meldingerne kommer tilbage fra de enkelte boligselskaber og kommuner.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 171

6) Til trafikministeren af:

Helge Adam Møller (KF):

»Hvad vil ministeren gøre her og nu, for at vi får tog til tiden?«

Skriftlig begrundelse

Som daglig pendler mellem Næstved og København med DSB kan det konstateres, at man skal flere måneder tilbage i tiden, før en daglig togpassager fra Næstved, Falster eller Sydsjælland med bestemmelsessted København sidst har oplevet, at et tog gik til tiden eller var fremme til tiden.

Situationen er tilsyneladende lige så kaotisk på kystbanen (jf. Berlingske Tidende 1. november 1994) og mange andre steder i landet. Situationen er også blevet forværret, efter at DSB gik over til vinterkøreplanen, i stedet for som lovet forbedret. Det daglige togkaos er en urimelig og uanstændig behandling af DSB's kunder og medfører samtidig et urimeligt arbejdsklima for den del af DSB's personale, der passer deres tjeneste.

Helge Adam Møller (KF):

Igennem ca. 10 år med den borgerlige regering og såmænd også i det første års tid, hvor den nye regering var tiltrådt, gik togene stort set til tiden, således at man i hvert fald otte gange ud af ti kunne komme af sted på det tidspunkt, man ønskede. Men nu er situationen kaotisk, og det har den været det sidste halve år.

I sommer var der meget store forsinkelser. Så lovede DSB, at nu skulle der blive orden, når den nye vinterkøreplan kom, og så blev det endnu værre.

Det betyder jo, at tusindvis af pendlere daglig kommer for sent til deres arbejde. Nogle har allerede mistet jobbet, fordi de ikke møder til tiden, andre står over for det, og nogle bliver trukket i løn. Derfor vil jeg godt spørge ministeren, hvad ministeren vil gøre, for at vi får tog til tiden her og nu. Lad mig slutte mit spørgsmål med at sige: Forleden dag, den 3. november, var der togtælling i alle DSB's tog, og der stod på en plakat, at det gør vi for at kunne indrette togtrafikken efter dit ønske. Det eneste, DSB's passagerer ønsker, er altså, at togene er fremme til tiden.

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Jeg er naturligvis ganske enig med spørgeren i, at der er behov for en væsentlig forbedring i toggangen både på strækningen Næstved-København og på Kystbanen. Toggangen på disse strækninger har ikke levet op til de rimelige krav og forventninger om rettidighed, som passagererne må have. DSB oplyser, at på stræk-

ningen til Næstved har der siden køreplansskiftet været en meget dårlig regularitet. En væsentlig forklaring herpå er de meget omfattende sporarbejder, der foregår på den enkeltsporede strækning mellem Vordingborg og Nykøbing Falster. En række uheld med bl.a. afsporede arbejdskøretøjer og skader på sikringsanlæg i forbindelse med arbejdets udførelse påvirkede desværre toggangen stærkt.

Sporarbejdet fortsætter indtil jul, og for at afhjælpe problemerne har DSB nu erstattet yderligere to tog med busser. Det betyder, at der bliver bedre tid til at starte og afslutte sporarbejderne.

På Kystbanen har regulariteten de sidste par uger været helt uacceptabel. Når de nye elektriske regionaltog, IR4, bliver leveret og indsat i trafikken på bl.a. Kystbanen, vil det betyde en lettelse og smidiggørelse af trafikafviklingen.

DSB har tilkendegivet over for mig, at den dårlige regularitet har ledelsens fulde bevågenhed. Det tages meget alvorligt og bearbejdes på alle ledelsesmæssige niveauer med forskellige tidshorisonter.

På det korte sigt og med henblik på hurtige forbedringer er der i de sidste uger taget en række initiativer. Det drejer sig bl.a. om flere ressourcer til trafikdisponering og information, forbedring af informationssystemet på nøglesteder og justering af nogle dispositionsforskrifter for trafikafviklingen, der har vist sig at være alt for stive og har givet anledning til kritisable dispositioner.

Beredskabet angående overvågning og opfølgning af trafikken er intensiveret, og dette arbejde vil blive løbende vurderet, og også det vil forhåbentlig give resultater fremover. Men viser der sig ikke væsentlige forbedringer i regulariteten, må det overvejes at iværksætte mere drastiske ændringer af køreplanmæssig karakter.

Der skal ikke herske tvivl om, at også jeg finder, at den regularitet, der har været i den sjællandske regionaltrafik her på det sidste, er helt uantagelig.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg siger tak for ministerens svar, og jeg siger specielt tak for den sidste bemærkning om, at ministeren også finder, at den måde, togene går på eller vel snarere snegler sig af sted på i øjeblikket, er helt uacceptabel.

Så har jeg et par spørgsmål: Hvorfor tror ministeren, at der er nogen større grund til at tro på DSB's ledelse denne gang, end da man for

halvanden måned siden også lovede, at nu blev det bedre, nemlig ved vinterkøreplanens ikrafttræden, for det gik jo lige modsat? Vil ministeren overveje at give kompensation til de mennesker, der altså ikke får det produkt, som de betaler for? Man får jo ikke den ydelse, man har betalt for, i øjeblikket.

Til sidst: Hvad vil ministeren gøre for, at informationen om de togforsinkelser, som forhåbentlig fremover bliver meget få, bliver langt bedre, således at folk får en så god information som overhovedet muligt, når de står i situationen og toget ikke er der?

Tommy Dinesen (SF):

Når spørgeren siger, at i de sidste ti år under den borgerlige regering er togene gået til tiden, så er en af grundene vel – det vil jeg godt spørge ministeren om – at der har været evindelige besparelser på DSB, som gør, at man i dag står i den situation, at ikke alting er i tiptop stand, som det bør være. Man solgte f.eks. »Peder Paars« og »Niels Klim« for at skaffe nogle penge.

Jeg vil godt spørge ministeren, om det, der lægges op til, hvis ikke der bliver præcision – for der er også aflysninger og forsinkelser dér, hvor jeg normalt kører tre timer om dagen – betyder, at der bliver færre ankomster og afgang, og om det ikke er en forringelse over for pendlerne, hvis det er det, der bliver enden på det hele.

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Jeg vil gerne sige til hr. Helge Adam Møller, at der vel grundlæggende her er tale om spørgsmål, som DSB's ledelse bør og skal tage sig af. Det er meget vanskeligt at løse og diskutere på et fornuftigt niveau, hvorledes man får en bedre trafikafvikling på den banestrækning, som hr. Helge Adam Møller især har hæftet sig ved, nemlig den, vi kalder Lille Syd.

Jeg mener, at det er hensigtsmæssigt, at Folketinget koncentrerer kræfterne om at skitsere en struktur for DSB, således at virksomheden i højere grad får mulighed for selv at føre de interne diskussioner, der skal til, for at man kan afvikle trafikken som en moderne transportvirksomhed. Det er jo netop derfor, regeringen har lagt op til en aftale om en helt ny struktur for DSB. Det mener jeg faktisk er det politiske bud, som regeringen kan give på, hvordan man får en mere moderne fungerende transportvirksomhed etableret i DSB-regi.

Jeg vil naturligvis love hr. Helge Adam Møller, at dette spørgsmål vil have min opmærksomhed konstant, indtil problemerne er løst på en tilfredsstillende måde. Derfor vil jeg naturligvis løbende være i kontakt med DSB's ledelse, så man kan få en tilfredsstillende løsning på de problemer, som er opstået på den strækning, som hr. Helge Adam Møller taler om.

Men jeg må også sige, at på den strækning, som der også har været meget skrivi og tale om på det seneste, nemlig Kystbanen, er der altså det problem, at man i DSB havde regnet med at kunne indsætte disse nye IR4-tog, altså elektriske regionaltog, der kunne klare den nye 20-minutters-drift, der er etableret på Kystbanen. Desværre er det jo ikke lykkedes for leverandøren at levere et tog, der kan køre, uden at det generer andre tog på samme strækning, og indtil det problem er løst, har vi altså et problem med overholdelse af køretiden, som den er planlagt. Der er ikke andet at sige til det, end at vi hurtigst muligt må have disse nye tog indsat.

Over for hr. Tommy Dinesen vil jeg gerne bekræfte for det første én ting, som jeg tror ligger implicit i hr. Tommy Dinesens spørgsmål, nemlig at det er rigtigt, at DSB har en række problemer i øjeblikket med trafikafviklingen. Ikke desto mindre ser vi en ganske kraftig passagertilgang til DSB, men jeg vil også gerne bekræfte det, hr. Tommy Dinesen siger, at det er vanskeligt at håndtere en sådan passagerfremgang med det materiel, vi har i øjeblikket. Det er også derfor, regeringen lægger op til, at vi nu får forøget investeringerne i DSB, især i nyt materiel, i de kommende år.

Helge Adam Møller (KF):

Når ministeren ligesom hæfter sig specielt ved togene sydfra, altså fra Lolland-Falster via Næstved til København, så er det selvfølgelig, fordi jeg har nævnt det som en del af den skriftlige begrundelse. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at jeg også nævner Kystbanen, som ministeren også har været inde på, og mange andre steder i landet. For vi har vel alle sammen den oplevelse i øjeblikket, at hvis vi siger noget med »tog til tiden«, så er det stort set alle, uanset hvor de bor i landet, der kan komme med ubehagelige eksempler.

Mit sidste spørgsmål til ministeren er: Hvis der er et sted i landet, hvor man på grund af nogle reparationer på broer eller andet kan forudse, at der i en længere periode – to, tre, fire, fem eller seks måneder – vil være forsinkelser

hver eneste dag, vil ministeren så overveje, om man kan lave en ændring af køreplanen for det lokale område. For det, folk er interesseret i, er at vide, hvornår toget går. Man vil hellere have at vide, at det daglig er tyve minutter forsinket, end at man hver dag tror, at det kommer til tiden, hvorefter man kommer for sent til de aftaler, man har. Vil ministeren overveje at lave en sådan lokal ændring, hvis der er et lokalt problem?

Jens Risgaard Knudsen (S):

Det drejer sig om den måde, hvorpå hr. Helge Adam Møller begrundet sit spørgsmål til trafikministeren om tog til tiden. Jeg vil gerne spørge trafikministeren, om denne begrundelse ikke får én til at tænke på, hvordan den tidligere regerings ministre har sjusket med DSB. Jeg behøver vist ikke af hensyn til Folketinget at omtale, hvilke ministre jeg har i tankerne.

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Jeg har bestemt ikke noget imod at bekræfte, at jeg godt kan forstå, at der hæfter sig visse overvejelser af politisk karakter hos hr. Jens Risgaard Knudsen.

Under alle omstændigheder er det i alt fald min egen konstatering – det er også en konstatering, jeg kan gøre på regeringens vegne – at der er behov for, at der nu tages initiativ til at diskutere DSB's struktur i fremtiden med henblik på at strukturere virksomheden i overensstemmelse med den struktur, som andre moderne transportvirksomheder ville følge i et moderne samfund.

Til hr. Helge Adam Møller, der spørger: Når der nu er sporarbejder på en vis strækning i en længere periode, var det så ikke hensigtsmæssigt at overveje ændringer i køreplanen i denne periode? Der blev spurgt, om jeg ville overveje det.

Dér er mit svar bekræftende. Det vil jeg naturligvis gerne, men nu er det jo vanskeligt for en trafikminister her i Folketingets spørgetid at have DSB's samlede køreplan sådan helt present i hovedet, og derfor kan jeg ikke svare 100 pct. bekræftende på spørgsmålet – bortset fra, at jeg vil overveje det. Men jeg vil dog gøre opmærksom på en enkelt ting: Det er formentlig således, at ændringer i en køreplan kan give problemer, fordi køreplanen fra små strækninger ind på store strækninger jo er sådan tilrettelagt, at de korresponderer med hinanden. Derfor er det ikke nødvendigvis 100 pct. sikkert, at det kan lade sig gøre. Men jeg er enig i, at informationen

omkring sporarbejder, der kan forårsage problemer for køreplanens overholdelse på visse strækninger, bør være bedre. Jeg er også enig i, at man skal overveje at håndtere spørgsmålet bedre i DSB's ledelse, således at det ikke giver gener for passagererne, for jeg er 100 pct. enig i det, spørgeren udtrykker, nemlig at det, man har behov for hos kunderne i DSB, naturligvis er regularitet, altså at togene kommer og afgår til tiden.

Tommy Dinesen (SF):

Ministeren peger selv på IR4-togene, altså de elektriske IC3-tog. Kan ministeren afsløre, hvornår de går i gang?

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Dér havde jeg nær sagt, at jeg ikke er tekniker, men jeg er i hvert fald ikke elektrotekniker. Derfor er jeg ikke i stand til at svare på helt præcist, hvornår IR4-togene kommer i gang. Men jeg har ligesom mange andre mennesker svært ved at forstå, at man ikke kan løse disse problemer. Altså, jeg mener, der er tale om naturvidenskabelige problemer, som burde være til at løse. De er godt nok af kompliceret teknisk karakter, men det er naturligvis ikke tilfredsstillende, at man bestiller tog hos en moderne, stor togfabrikant, hvor de elektriske dele bliver lavet i virksomhedens division i Sverige, der skulle have forstand på den slags, og man så kan registrere, at man får leveret nogle tog, der ikke kan køre på strækningerne. Men det, jeg er tilfreds med, er informationen om, at man arbejder på højtryk både i virksomheden og i DSB for at få løst problemerne. De økonomiske udeståender må man så tale om på et senere tidspunkt og nu bruge alle kræfterne på at få løst problemerne, så togene kan komme til at køre, for vi har jo i den grad behov for det i den sjællandske regionaltrafik. Kystbanen er et helt oplagt eksempel på, at der skal findes en løsning hurtigst muligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 176

7) Til økonomiministeren af:

Kristen Touborg (SF):

»Vil ministeren i anledning af de fremkomne oplysninger om Nykredits overbelåning i 1987 af en ejendom ejet af Scientology oplyse, hvilke skridt der er taget for at sikre mod gentagelse af sådanne overbelåningssager?«

Kristen Touborg (SF):

Når ministeren henviser til lånesagerne fra Scientology, som er omtalt i pressen, skal det kun ses som et eksempel, idet jeg er opmærksom på, at vi ikke her kan drøfte enkeltsager. Spørgsmålet skal derfor opfattes som et ønske om en generel drøftelse af realkreditområdets udlånspolitik og eventuelle overbelåning, også set i lyset af den yderst forsigtige udlånsprocedure, der anvendes i udkantsområdet.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg er ganske enig med hr. Kristen Touborg i, at det ikke er muligt at behandle en konkret sag i denne sammenhæng. Derfor er mit svar også af mere generel karakter. Hvis jeg skal svare kort – og det er jo formen i spørgetiden – kan jeg sige, at Finanstilsynet, hvor tilsynet med realkreditinstitutter er lagt hen, har taget nogle initiativer, ligesom realkreditinstitutterne selv har strammet op på de interne forretningsgange. Af Finanstilsynets initiativer vil jeg specielt fremhæve, at man i 1990-91 gennemførte en ekstraordinær revision ved hjælp af et eksternt revisionsfirma, hvor formålet bl.a. var at afdække, i hvilket omfang realkreditinstitutterne havde ydet lån i strid med loven. Finanstilsynet har endvidere etableret et edb-baseret system, der giver bedre mulighed for at koncentrere tilsynet med sager, der er relevante, og endelig – og ikke mindst, må jeg nok også sige – er lovgivningen på området kommet på plads, hvilket er sket i form af udstedelse af en række bekendtgørelser på relevante områder, f.eks. værdiansættelse, låneudmåling og regnskabsaflæggelser.

Jeg kan til slut nævne, at forhenværende boligminister Svend Erik Hovmand den 25. januar 1991 fremsendte en 8-punkts-plan til Folketingets Boligudvalg. Planen indeholdt en række foranstaltninger – jeg har nævnt et par af dem nu – der iværksættes til sikring af, at lånereglerne bliver overholdt, og jeg vil selvfølgelig sørge for, at spørgeren kan få det materiale tilsendt.

Kristen Touborg (SF):

Jeg siger tak til ministeren for besvarelsen. Men jeg vil godt spørge ministeren yderligere, om besvarelsen indebærer, at ministeren hermed giver en garanti for, at sådanne overbelånings-sager ikke mere finder sted. Problemet er jo, at man har en offentlig vurdering på ejendomme, og hvis vi snakker 70 pct. belåning af den offentlige vurdering, så var tingene jo forholdsvis enkle, men sagen er jo, at realkreditinstitutterne

anlægger deres egen vurdering, og anlægges den højt nok, kan man for så vidt til enhver tid sige, at man er inde under 70-pct.s-grænsen, for det er jo deres egen vurdering, de ser på, ikke den offentlige. Men altså: Kan ministeren give en garanti for, at vi nu er nede, hvor vi ikke mere får de overbelåningssager?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det synes jeg godt nok er et vanskeligt spørgsmål, altså at jeg skal stå og give garantier af den karakter. Men det, jeg vil garantere, er, at der er iværksat en række initiativer. Der er virkelig udført meget arbejde for at ændre den situation, som førte til overbelåningssager, og det, man nu har gjort, er jo fuldstændig at ændre forretningsgang og sikre en lang række kontrolmuligheder i løbet af en sagsbehandling af et lånetilsagn, sådan at man kan gå ind og kontrollere fra tilsynets side, osv. Men det er jo ikke mit ansvar som minister, kan man sige, på det område at udstede den slags garantier. Det er mit ansvar at sørge for, at der er nogle bekendtgørelser, der gør, at realkreditinstitutterne kan leve op til den lovgivning, som Folketinget har vedtaget. Og det pålægger jo realkreditinstitutternes ledelse primært at sikre, at man overholder loven, og hvis ikke det er tilstrækkeligt, må lovgivningen jo ændres, og det er Folketingets sag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 177

8) Til arbejdsministeren (4/11 94) af:

Jette Gottlieb (EL):

»Vil ministeren sikre et påbud over for danske virksomheder om brug af ilt tilsat duftsporstoffer?«

Skriftlig begrundelse

Ved undersøgelserne af ulykken på Lindøværftet er det kommet frem, at årsagen til ulykken skyldtes en utæt iltslange, og at der således var skabt en stor koncentration af ilt, der antændtes.

Enhedslisten er bekendt med, at der fra organisationerne, Arbejdstilsynet og værfterne er taget initiativ til en generel styrkelse af sikkerheden og sundheden på de danske værfter.

I dagspressen og andre steder er det kommet frem, at udviklingen af ilt tilsat duftsporstoffer

er langt fremme, og at man inden for et halvt til et helt år har et sådant produkt klar.

Et påbud om brugen af dette produkt vil efter Enhedslistens opfattelse være til gavn for sikkerheden ikke alene på værfterne, men generelt i industriproduktionen.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at grunden til, at vi stiller et spørgsmål som dette, der handler om at tilsætte duftsporstoffer til ilt, er foranlediget af den ulykke, der skete på Lindø; det er derfor, vi fremsætter det netop nu. Men det er jo et langt mere alment spørgsmål, der rækker langt videre, og derfor vil vi sætte pris på en udvikling på dette område.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne allerførst sige, at jeg synes, det er meget relevant og meget naturligt, at ulykken på Lindøværftet giver anledning til spørgsmål af den karakter her i Folketinget. Ulykken berører os alle, og det er klart, at en ulykke af denne karakter må give anledning til overvejelser om regler og procedure; det skylder vi alle parter i denne sag. Men det er også vigtigt, at eventuelle konklusioner og efterfølgende tiltag er forankret i grundige undersøgelser. Undersøgelserne på Lindøværftet er endnu ikke afsluttet, og det kan på nuværende tidspunkt ikke siges med sikkerhed, hvilken rolle ilten rent faktisk har spillet i forbindelse med ulykken. Jeg har i anledning af spørgsmålet bedt Arbejdstilsynet om en udtalelse, og de nævner blandt andet, at ilten farlig- heds består i, at den nærer brand og eksplosion i brandbare og eksplosive gasser og stofblandinger, blandt andet acetylen og dieselolie. Det er derfor absolut nødvendigt at undgå ukontrollerede udslip. Det er også Arbejdstilsynets vurdering, at der skal ske en måling af iltryk eller iltkoncentration samt muligvis tilsætning af røbestoffer eller duftstoffer.

Der er en række forhold, som gør, at anvendelsen af traditionelle røbestoffer ikke er helt så ligetil. Arbejdstilsynet peger blandt andet på, at røbestoffer kan være giftige, og at der tillige er en række tekniske problemer. Ikke desto mindre finder jeg, at spørgsmålet giver anledning til en grundigere undersøgelse af udviklingen vedrørende duftstoffer, end det har været muligt inden besvarelsen, og jeg vil anmode Arbejdstilsynet om en meget hurtig og grundig redegørelse. Når den redegørelse kommer, vil jeg tage endelig stilling til spørgsmålet.

Jette Gottlieb (EL):

Kan ministeren bekræfte, at et sådant signal er meget vigtigt at sende såvel til de virksomheder, som skal bruge den industrielt fremstillede ilt, som til de arbejdere, der rent faktisk arbejder med det? Jeg nævnte i indledningen, at det netop ikke er spørgsmålet om situationen på Lindø, der begrunder vores spørgsmål; det er bare det, der udløser det. Situationen med eksplosionsfare er jo kendt fra alle steder, hvor man svejser i lukkede rum, og det er et problem for de folk, der varetager det arbejde: den stadige skræk, der er for, at en sådan ulykke kan udløses. Kan ministeren bekræfte, at det er meget vigtigt at handle hurtigt i denne sag, så signalværdien af udsagnet kommer både til arbejdernes og industriens kendskab?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det vil jeg meget gerne bekræfte over for fru Jette Gottlieb. Det er vigtigt, at der bliver handlet hurtigt, og det er også baggrunden for, at jeg har bedt Arbejdstilsynet om en grundig og hurtig undersøgelse. Jeg er også enig i den betragtning, at signalet både skal gå til myndighederne, til og fra myndighederne, og til virksomhederne, både arbejdsgiversiden og arbejdstagersiden, og det vil der også blive taget initiativ til.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Christensen, Erling (S): spm. nr. S 118

Dahl, Kristian Thulesen (FP): spm. nr. S 86-88

Hornbech, Birthe Rønn (V): spm. nr. S 25, 56 og 57

Hovmand, Svend Erik (V): spm. nr. S 105

Højland, Niels (FP): spm. nr. S 98 og 116

Haarder, Bertel (V): spm. nr. S 75

Jacobsen, Erik (V): spm. nr. S 102

Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 101 og 120

Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 28, 29, 77 og 78

Larsen, Erik (V): spm. nr. S 76

Petersen, Gert (SF): spm. nr. S 85

Spm. nr. S 118

Til sundhedsministeren (26/10 94) af:

Erling Christensen (S):

»Vil ministeren foranledige, at også kommunale musikskoler ligesom musikskoler med hjemmel i folkeskolelovens § 3, stk. 3, er omfattet af rejsesygesikringen på rejser i udlandet?«

Begrundelse

Efter musiklovens vedtagelse er der blevet stadig færre musikskoler med hjemmel i folkeskolelovens § 3, stk. 3.

Derimod er de fleste kommunale musikskoler nu godkendt efter musiklovens kap. 2, § 3 a. Derfor vil der ikke være tale om en udvidelse af rejsesygesikringsordningen, som har været sygesikringens forhandlingsudvalgs begrundelse for at afslå optagelse på listen over grupper, der er omfattet af sygesikringen på udlandsrejser.

Svar (2/11 94)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Reglerne for den offentlige rejsesygesikrings dækningsområde, personkreds m.v. er fastsat i bekendtgørelse nr. 37 af 25. januar 1980 om rejsesygesikringen med senere ændringer. Efter bekendtgørelsen omfatter rejsesygesikringen dækning af udgifter i forbindelse med sygdomstilfælde, ulykkestilfælde eller dødsfald, der indtræder under en sikrets ferieophold eller studieophold for egen regning. Udgifter kan i særlige tilfælde dækkes ved andet midlertidigt ophold i udlandet.

De nærmere vilkår for rejsesygesikringens ydelser er i henhold til § 3 a i bekendtgørelsen fastsat i overenskomst indgået mellem Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Europæiske Rejseforsikring A/S. I et bilag til overenskomsten er foretaget en konkret afgrænsning af særlige rejser, der omfattes af overenskomsten.

Overenskomstens parter har i sommeren 1993 konkret taget stilling til, om musikskoler med hjemmel i musikloven skulle optages i bilaget til overenskomsten. Parterne fandt, at en inddragelse af musikskoler med hjemmel i musikloven ville indebære en udvidelse af rejsesygesikringen, og man fastholdt derfor, at kun musikskoler med hjemmel i folkeskoleloven er omfattet af

rejsesygesikringen. Der blev bl.a. lagt vægt på, at musikskoler med hjemmel i musikloven tilbyder undervisning til børn og unge under 25 år, og at skolerne desuden kan tilbyde musikundervisning til voksne.

Jeg har ingen bemærkninger hertil. Det kan i øvrigt tilføjes, at danske borgere, som tager på ferie, studiebesøg el.lign. i andre EU-lande eller nordiske lande, og som eventuelt ikke er dækket af rejsesygesikringen, i kraft af internationale regler er sikret ret til at modtage lægebehandling m.v. under det pågældende lands offentlige sundhedsvæsen i tilfælde af pludselig opstået sygdom.

Spm. nr. S 86

Til skatteministeren (21/10 94) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Hvad mener ministeren om Told- og Skattestyrelsens kampagne i folkeskolen for at lære børnene om det amoralske og samfundsfjendtlige i sort arbejde for at påvirke forældrene til en bedre skattemoral?«

Begrundelse

Spørgeren ser med stor bekymring på skattemyndighedernes metoder, der kan være første skridt på en lang glidebane, hvor staten med stadig større styrke fra den spæde barndom forsøger at påvirke eleverne i en for staten ønskelig retning.

Børnene hverken kan eller skal lære de voksne ordentlig moral. Hvis skattemyndighederne vil sort arbejde til livs, er den eneste gangbare metode at fjerne incitamentet til sort arbejde, nemlig de høje personskatter.

Svar (31/10 94)

Skatteministeren (Ole Stavad):

Told- og Skattestyrelsen gennemførte i maj-juni 1994 en landsdækkende interviewundersøgelse af borgernes holdning til informationen om selvangivelsen.

Undersøgelsen viste, at unge mellem 15 og 19 år i højere grad end de øvrige aldersgrupper får hjælp af andre med at udfylde selvangivelsen. Samtidig gav 62 pct. af de adspurgte udtryk for, at det ville være en god ide at udarbejde en in-

formationsavis til unge eller nye skatteborgere om skattesystemet. 23 pct. fandt ideen nogenlunde/i orden, mens kun 9 pct. ikke syntes om den.

På den baggrund arbejder Told- og Skattestyrelsen i øjeblikket med en informationskampagne over for unge i folkeskolens 9. og 10. klasse. Det er hensigten, at kampagnen skal løbe af stablen i februar 1995.

Formålet med kampagnen er i første række at informere de unge om det at være skatteborger – dvs. at introducere dem for begreber som selvangivelse, forskudsskema, frikort/skattekort, fradrag m.v. Kampagnen skal især understrege over for de unge, at selvangivelsen er noget, de skal tage alvorligt, selv om meget i dag foregår pr. automatik.

Som led i kampagnen er det samtidig tanken, at informationsmateriale skal kunne indgå i en sammenhæng, hvor der lægges op til debat om sort arbejde i folkeskolens ældste klasser. Den planlagte informationsavis til de unge vil derfor også indeholde en artikel om dette emne.

Informationsmaterialet vil passe godt ind i det nye fag samfundsfag i folkeskolen, hvor der bl.a. skal undervises om den enkeltes personlige økonomi og sammenhængen med samfundsøkonomien.

Informationsmaterialet bliver udarbejdet i samarbejde med Undervisningsministeriet, repræsentanter for kommunerne samt elever i nogle 9.-10. klasser, i første omgang to skoleklasser i henholdsvis Køge og Randers Kommune.

Hensigten med kampagnen er altså ikke at påvirke forældrene til en bedre skattemoral gennem deres børn. Men det kan naturligvis ikke udelukkes, at de unge vil gå hjem og fortælle deres forældre om det moralsk forkerte i sort arbejde. Det er vel i det hele taget ikke ualmindeligt, at eleverne går hjem og fortæller om det, de har lært i skolen.

Det vil for mig at se være en god sideeffekt, hvis Told- og Skattestyrelsens informationskampagne over for unge får den virkning, at der bliver debat i hjemmene om sort arbejde. Information og debat om sort arbejde er en af de måder, vi kan forebygge og derved bekæmpe problemet på.

Her vil jeg i øvrigt henvise til, at Udvalget om Personbeskatning i sin rapport fra 1992 anbefalede, at der blev lavet en oplysningskampagne om sort arbejde, herunder undervisningsmateriale til alle niveauer i undervisningssystemet.

Spm. nr. S 87

Til skatteministeren (21/10 94) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvad Told- og Skattestyrelsens kampagne i folkeskolen for at lære børnene om det amoralske og samfundsfjendtlige i sort arbejde for at påvirke forældrene til en bedre skattemoral koster?«

Svar (31/10 94)

Skatteministeren (Ole Stavad):

Som nævnt i svaret på spørgsmål nr. S 86 er hensigten med informationskampagnen ikke at påvirke forældrene til en bedre skattemoral gennem deres børn, men derimod at informere de unge om det at være skatteborger.

På nuværende tidspunkt forventer Told- og Skattestyrelsen, at informationskampagnen over for unge kommer til at bestå af følgende elementer:

1. En informationsavis, som bl.a. kan bruges i undervisningen i folkeskolens ældste klasser.
2. Supplerende undervisningsmateriale, f.eks. selvangivelsesblanketter, overheads m.v.
3. Lærernappe med pædagogisk vejledning og forslag til emner, der kan tages op i undervisningen.
4. En biografreklame for informationsavisen.
5. OBS-indslag i radio og tv svarende til biografreklamen.
6. En stand på messen "Ung i Forum" i marts/april 1995.

Det overvejes endvidere at lave en video til undervisningsbrug og evt. også til udsendelse via lokal-tv. Desuden kan kampagnen komme til at bestå af andre tiltag.

Det totale budget for en kampagne af dette omfang ligger på mellem 1 og 1,5 mio. kr. Det svarer f.eks. til budgettet for den informationskampagne, som Told- og Skattestyrelsen lige har gennemført om forskudsskemaet for 1995.

Spm. nr. S 88

Til undervisningsministeren (21/10 94) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Finder ministeren det fornuftigt, at Told- og Skattestyrelsen nu iværksætter en kampagne i folkeskolen for at lære børnene i folkeskolen om det amoralske og samfundsfjendtlige i sort ar-

bejde for på den måde at påvirke forældrene til en bedre skattemoral?»

Svar (1/11 94)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen): Hovedparten af de undervisningsmaterialer, der anvendes i skolerne, produceres af forlag, der mere eller mindre har specialiseret sig i netop dette marked. Men der er også tradition for, at skolerne kan anvende andet materiale end det forlagsproducerede.

Der er mange initiativtagere på dette felt, og det finder jeg principielt både rigtigt og godt.

Jeg er f.eks. bekendt med, at Told- og Skattestyrelsen planlægger at udsende et informationsmateriale til skolerne i begyndelsen af 1995. Materialet er tænkt anvendt i samfundsfag i skolernes 9. og 10. klasser.

Hovedsigtet med materialet er at fortælle eleverne om deres fremtidige tilknytning til skattesystemet, og det skal især være knyttet til elevernes egne erfaringer. Det vil omhandle noget om skattekort, selvangivelse, slutopgørelse, forholdet mellem løn og skat, men også mere overordnet om, hvad skattekroneerne anvendes til. Naturligvis vil også begrebet sort arbejde blive behandlet, men det er på ingen måde hovedsigtet med dette informationsmateriale, og der lægges ikke op til, at børnene skal gå hjem og påvirke forældrene.

Der synes i pressen at være sket en sammenblanding af udarbejdelsen af dette undervisningsmateriale og en anden kampagne, som gennemføres af en anden afdeling af Told- og Skattestyrelsen, og som netop handler om sort arbejde og skatteunddragelse.

Det er skolebestyrelsen, der i henhold til folkeskolelovens § 44, stk. 4, godkender de undervisningsmidler, der kan anvendes på skolen. Ved undervisningsmidler forstås alle bøger, bånd, film og videoer m.v., der anvendes i undervisningen.

Jeg har tillid til, at skolebestyrelserne varetager denne forpligtelse på bedste vis.

Spm. nr. S 25

Til indenrigsministeren (11/10 94) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren oplyse, hvad der er og vil blive foretaget, for at reglerne om stramning af fami-

liesammenføringsreglerne virker i praksis med hensyn til herboendes forsørgelse af familiesammenførte forældre, samt oplyse, hvor mange opholdstilladelser der er inddraget, fordi det senere viste sig, at de garantierklærende familiemedlemmer alligevel ikke kunne opfylde kravet om forsørgelse af den familiesammenførte?«

Begrundelse

Berlingske Tidende den 10. oktober 1994 oplyser på foranledning af et SF-byrådsmedlem i Høje Taastrup, at de i 1992 indførte stramninger af familiesammenføringsreglerne overhovedet ikke virker i praksis.

Da det var en helt klar forudsætning for stramning af reglerne, at man netop skulle undgå de mange dispensationer, synes forvaltningen af reglerne at være helt i strid med intentionerne. Der henvises til artiklen i Berlingske Tidende, side 2, den 10. oktober 1994.

Svar (25/10 94)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Ved lov nr. 482 af 24. juni 1992 om ændring af udlændingeloven gennemførtes en række stramninger vedrørende forsørgelseskravene i forbindelse med familiesammenføringer.

I tilfælde, hvor der er tale om familiesammenføring med forældre over 60 år til en udlænding med tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller med personer med anden nær familiemæssig tilknytning, skal meddelelse af opholdstilladelse betinges af, at den herboende påtager sig at forsørge ansøgeren og godtgør at være i stand hertil. I disse situationer er der således et obligatorisk forsørgelseskrav.

I tilfælde, hvor der er tale om familiesammenføring med forældre over 60 år til en herboende flygtning eller dansk eller nordisk statsborger, kan opholdstilladelse betinges af, at den herboende person påtager sig at forsørge ansøgeren og godtgør at være i stand hertil.

Forsørgelseskravet er altså fakultativt i disse tilfælde.

I tilfælde, hvor der er tale om familiesammenføring med børn eller ægtefælle, kan opholdstilladelse ligeledes betinges af, at den herboendes forsørgelsesevne godtgøres. Også i disse tilfælde er forsørgelseskravet fakultativt.

Efter forarbejderne til lovændringen i 1992 vil udlændingemyndighederne som udgangspunkt skulle kræve dokumentation for, at forsørgelseskravet kan opfyldes, men myndighederne kan i særlige tilfælde undlade at stille dette krav.

Vurderingen af, om forsørgelseskravet kan ventes opfyldt, forudsættes at ske ved de sociale myndigheders foranstaltning. Udlændingemyndighederne skal således til brug for afgørelsen af en ansøgning om familiesammenføring indhente en udtalelse fra de sociale myndigheder om, hvorvidt den herboende er i stand til at forsørge de familiemedlemmer, der ønskes hertil.

De sociale myndigheders vurdering af den herboendes forsørgelsesevne bør tage udgangspunkt i den levestandard, der er sædvanlig i Danmark.

Et rimeligt mål for vurderingen af forsørgelsesevnen vil ifølge forarbejderne være, at den herboende har indtægter, der mindst svarer til, hvad vedkommende kunne have fået i kontanthjælp plus den kontanthjælp, den eller de familiesammenførte ville være berettiget til.

Ved vurderingen af, hvorvidt der skal stilles krav om, at den herboende skal påtage sig forsørgelsen over for udlændingen, og/eller stilles krav om dokumentation for forsørgelsesevnen, kan udlændingemyndighederne lægge vægt på blandt andet nærheden af familieforholdet.

Hvad angår forældre til flygtninge, må det bero på et skøn – blandt andet over tilknytningen mellem flygtningen og forældrene og over, i hvilket omfang forældrene i hjemlandet var optaget i flygtningens husstand under opholdet der – om opholdstilladelse bør gives, men udgangspunktet er her, at forsørgelsesevnen må forlanges godtgjort.

For så vidt angår forældre til herboende indvandrere, skal opholdstilladelse altid betinges af, at børnene godtgør at være i stand til at påtage sig forsørgelsen af forældrene.

Med hensyn til udviklingen i antallet af opholdstilladelser til forældre til herboende på grundlag af familiesammenføringsreglerne kan oplyses følgende:

1991: 523 opholdstilladelser

1992: 662 opholdstilladelser

1993: 206 opholdstilladelser

1994: 106 opholdstilladelser

Det bemærkes, at tallet for 1994 vedrører opholdstilladelser, der er meddelt i tidsrummet fra 1. januar til 1. oktober 1994.

Det kan altså lægges til grund, at de stramninger i familiesammenføringsreglerne, der blev gennemført ved lovændringen i 1992, har medført en væsentlig nedgang i antallet af opholdstilladelser meddelt til forældre til herboende.

For så vidt angår spørgsmålet om inddragelse af forældres opholdstilladelse, såfremt det efterfølgende konstateres, at det herboende barn ikke længere kan eller vil påtage sig forsørgelsen af forældrene, er der ikke hjemmel til en sådan inddragelse efter udlændingeloven.

Imidlertid følger det af bistanndsloven, at Socialministeriet kan træffe afgørelse om hjemsendelse i tilfælde, hvor forsørgelseskravet ikke opfyldes, og hvor der som følge heraf opstår behov for vedvarende hjælp.

I tilknytning hertil er det i udlændingeloven fastsat, at en udlændings opholdstilladelse i disse tilfælde bortfalder.

Indenrigsministeriet har til brug for den del af spørgsmålet, der vedrører inddragelse af opholdstilladelse i de tilfælde, hvor den herboende ikke overholder en erklæring om forsørgelse, indhentet en udtalelse fra Socialministeriet. Det oplyses heri, at det i forbindelse med ændringerne i udlændingeloven i 1992, jf. lov nr. 482 af 24. juni 1992, blev forudsat, at Socialministeriet fortsat skulle behandle ansøgninger om dispensation fra en forsørgelseserklæring i sager, hvor der var søgt om opholdstilladelse inden lovens ikrafttræden, dvs. hvor ansøgningen er indgivet før den 27. juni 1992. Stramningen i udlændingeloven finder således ikke anvendelse på ansøgninger om familiesammenføring, der er indgivet før lovens ikrafttræden.

I sager, hvor der søges om opholdstilladelse efter den 27. juni 1992, skal Socialministeriet ikke tage stilling til, om forsørgelseserklæringen kan opfyldes. Efter ændringen af udlændingeloven ved lov nr. 421 af 1. juni 1994 skal kommunalbestyrelsen i tilfælde, hvor den herboende (garanten) har påtaget sig at forsørge ansøgeren, og der senere ydes ansøgeren hjælp efter lov om social bistand til forsørgelse, pålægge garanten at yde betaling for hjælpen. Sådan betaling kan af kommunalbestyrelsen inddrives hos garanten efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter.

For ansøgninger om familiesammenføring, der er indgivet efter den 27. juni 1992, er det således kommunalbestyrelsen, der påser, om garanten opfylder den afgivne forsørgelseserklæring.

Efter bistandsloven er ret til bistand i form af vedvarende hjælp til forsørgelse betinget af dansk indfødsret.

Der kan imidlertid efter bistandsloven ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives personer, der ikke har dansk indfødsret, ret til vedvarende hjælp til forsørgelse under ophold her i landet.

Bliver der behov for vedvarende hjælp til forsørgelse af en person, der ikke har dansk indfødsret eller ret til hjælp på grundlag af aftale med andre stater eller internationale organisationer, følger det af bistandsloven, at Socialministeren eller den myndighed, ministeren giver bemyndigelse hertil, afgør, om pågældende skal hjemsendes.

Det fremgår videre af bistandsloven, at der dog ikke træffes beslutning om hjemsendelse af udlændinge, der bor her i landet med henblik på varigt ophold, og som lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 3 år. For personer, der inden den 27. juni 1992 har ansøgt om opholdstilladelse eller lovligt har taget bopæl her i landet, er fristen 2 år.

I forbindelse med ændringerne i udlændingeloven oplyste Socialministeriet i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 33 (L 257 - bilag 30) fra Retsudvalget bl. a., at der, hvis den herboende (garanten) opfylder sin forsørgelsespligt, ikke bliver behov for at yde vedvarende hjælp, og at der derfor ikke opstår behov for at tage stilling til, om der skal træffes afgørelse om hjemsendelse efter bistandsloven. Men hvis den herboende helt eller delvis undlader at overholde forpligtelsen, vil dette indgå som et moment i afgørelserne om hjemsendelse.

Har den herboende i forbindelse med behandlingen af sagen over for udlændingemyndigheden godtgjort at kunne overholde forsørgelsespligten, og opstår der senere spørgsmål om vedvarende hjælp til forældrene, må udgangspunktet efter Socialministeriets opfattelse være, at forældrene skal hjemsendes. Skønnes det imidlertid, at garantens økonomiske forhold har ændret sig på grund af upåregnelige forhold, som ikke kan bebrejdes garanten, vil Socialministeriet være indstillet på, at der ikke skal ske hjemsendelse.

I tilfælde, hvor udlændingemyndigheden har undladt at stille krav om, at den herboende påtager sig forsørgelsespligten, vil dette, hvis der ydes vedvarende hjælp til ansøgeren, i forhold til spørgsmålet om hjemsendelse efter bistandsloven have den betydning, at der som udgangs-

punkt ikke skal ske hjemsendelse. Det samme gælder ifølge Socialministeriets udtalelse, hvis der er stillet krav om en forsørgelseserklæring, men det ikke er krævet, at garanten skal kunne godtgøre at kunne klare forsørgelsen. Hvis garanten imidlertid f.eks. på grund af ændrede økonomiske forhold helt eller delvis kan bidrage til forsørgelsen og ikke gør det, vil udgangspunktet dog være, at der skal ske hjemsendelse.

Socialministeriet henholder sig til ovenstående bemærkninger afgivet til brug for besvarelsen af spørgsmål 33 fra Retsudvalget. Det kan tilføjes, at det, forinden Socialministeriet kan træffe afgørelse om eventuel hjemsendelse, bør være oplyst i kommunalbestyrelsens indberetning om, at en garant ikke har overholdt forsørgelseskravet, om der er fastsat en betalingsordning i medfør af udlændingeloven, og - hvis den ikke er overholdt - hvad der er gjort med hensyn til at inddrive betalingen.

Socialministeriet har endelig oplyst, at man ikke har truffet afgørelse om hjemsendelse efter bistandsloven vedrørende forældre, hvor ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet efter den 27. juni 1992.

Spm. nr. S 56

Til indenrigsministeren (17/10 94) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren oplyse, hvor længe en asylsøger, der har fået afslag på asyl, står registreret som eftersøgt?«

Begrundelse

For at kunne vurdere antallet af udsendelser af asylsøgere, der har fået afslag, er det nødvendigt at kende forudsætningerne for statistikken. Såfremt eftersøgte asylsøgere slettes af eftersøgningsstatistikken på et eller andet tidspunkt, må det konstateres, at myndighederne ikke aner, om de pågældende er udrejst eller lever illegalt i Danmark.

Svar (26/10 94)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigspolitechefen, der har oplyst, at en asylansøger, som har fået afslag

på asyl, og som ikke kan findes af politiet, opdateres som efterlyst i Kriminalregistret og i Udlændingeregistret.

Oplysningerne slettes i Kriminalregistret efter 6 måneders forløb. Oplysningerne i Udlændingeregistret om, at en asylansøger, der har fået afslag på asyl, er efterlyst, slettes i henhold til forskrifterne for registret, når der er forløbet 5 år fra sidste tilførsel til registret vedrørende den pågældende.

Jeg kan henholde mig til det af Rigspolitietschefen oplyste.

Spm. nr. S 57

Til indenrigsministeren (17/10 94) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren nærmere redegøre for, hvor mange asylsøgere der skønnes udrejst i månederne maj, juni, juli og august 1994, samt oplyse, hvorpå skønnet beror, og om tallet for så vidt lige så godt kunne være skønnet til nul?«

Begrundelse

I nyhedsbrev om udlændinge fra Indenrigsministeriet af 13. oktober 1994 gives en samlet oversigt over udsendelser af asylsøgere i månederne maj, juni, juli og august 1994. Da disse tal indbefatter skønnede udsendelser, som altså ikke er dokumenterede udrejser, er det af betydning at få at vide, hvor mange af udsendelserne der blot er skønnede og lige så godt kunne være et hvilket som helst andet tal.

Svar (26/10 94)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indenrigsministeriet skal indledningsvis bemærke, at det fremgår af udlændingelovens § 30, stk. 2, at såfremt en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, ikke udrejser frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen. Rigspolitietschefen udarbejder løbende opgørelser over asylansøgere, som er registreret udrejst/udsendt af Danmark.

Indenrigsministeriet har i den anledning til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigspolitietschefen.

Rigspolitietschefen har oplyst, at det fremgår af statistikken vedrørende udrejste/udsendte

asylansøgere, at i alt 1.230 personer er udrejst/udsendt af Danmark i perioden fra den 1. maj til den 31. august 1994.

Det fremgår endvidere af statistikken, som udarbejdes månedsvis af Rigspolitiets på baggrund af oplysninger fra Udlændingeregisteret og Rigspolitiets manuelle statistikker over tvangsmæssige udsendelser, at antallet af udrejste/udsendte fordeler sig således:

	Maj	Juni	Juli	August	I alt
Ledsaget af politiet	17	58	21	32	128
Påset udrejst . . .	154	133	109	324	720
Skønnet udrejst	84	90	102	106	382

Politiet skønner, at en asylansøger er udrejst af landet, når den pågældende i forbindelse med en udrejsekontrol på indlogeringsstedet og en aktiv eftersøgning ikke kan findes eller i øvrigt ikke kan findes, når politiet har brug for den pågældendes tilstedeværelse, f.eks. fordi der skal foretages en forkyndelse eller en afhøring.

Den skønnede udrejse opdateres herefter i Udlændingeregisteret.

Med henblik på at gøre statistikken over antallet af udrejste/udsendte asylansøgere så korrekt som mulig vedrørende de skønnede udrejser inden for de enkelte måneder udtrækkes oplysningerne fra Udlændingeregisteret først i slutningen af måneden efter den måned, som statistikken vedrører.

Asylansøgere, som har været forsvundet, og som er kommet til stede igen i denne periode, f.eks. fordi de pågældende har været rejst til et andet nordisk land og er taget tilbage til Danmark herfra i henhold til den nordiske paskontroloverenskomst, indgår således ikke i statistikken.

Indenrigsministeriet kan henholde sig til det anførte.

Spm. nr. S 105

Til arbejdsministeren (25/10 94) af:

Svend Erik Hovmand (V):

»Hvad vil ministeren gøre for at forhindre flaskskealsproblemer og længere ventelister i sygehussektoren som følge af den praktiserede anvendelse af orlovsordninger?«

Begrundelse

Amtskredsformanden for Dansk Sygeplejeråd i Vestsjællands Amt har ifølge Danmarks Radio, Regionalen, Næstved, den 25. oktober 1994 kl. 7.30 oplyst, at ca. 100 sygeplejersker i amtet er gået på orlov. Heriblandt har et betydeligt antal sagt deres stilling op, efter at arbejdsgiveren har afvist deres orlovsansøgninger som ansatte.

Da ledige har ret til orlov, og da den beskrevne praksis ikke har dagpengemæssige eller andre konsekvenser, kan man frygte, at den praktiserede anvendelse vil få betydning i store dele af det danske sygehusvæsen, hvor der i øjeblikket er henved 2.000 ubesatte stillinger.

Også på andre arbejdsområder vil orlovsordningernes tagselvboards-princip kunne udvikle sig til alvorlige problemer både inden for den offentlige sektor og i forhold til private virksomheder.

Da der er tale om et akut og omfattende problem til skade for mange syge, ønskes oplyst, hvad regeringen agter at foretage sig.

Svar (3/11 94)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at et antal sygeplejersker i Vestsjællands Amt har sagt deres stilling op med henblik på at tage orlov som ledig, og at dette ikke har dagpengemæssige eller andre konsekvenser.

Det er korrekt, at som orlovsloven fortolkes, er det muligt at ophøre med arbejdet med henblik på at gå på orlov til uddannelse eller børneopasning.

Jeg lægger vægt på, at både ledige og beskæftigede har mulighed for at tage orlov, men det er min agt ved først givne lejlighed at justere reglerne.

Det er fortsat min opfattelse, at mangelen på sygeplejersker først og fremmest skyldes, at der i lang tid ikke er uddannet nok sygehuspersonale.

Dette er der søgt taget højde for med aftalen af 11. april 1994 mellem den daværende regering, Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg Kommuner samt Forbundet af Offentligt Ansatte og Dansk Sygeplejeråd om en forstærket indsats på sygehus- og plejeområdet.

Spm. nr. S 98

Til justitsministeren (21/10 94) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der i de øvrige EU-landes straffelove findes bestemmelser, der gør det muligt at bruge kollektiv straf i særlige tilfælde?«

Begrundelse

Kollektiv straf kan ifølge spørgeren være interessant at overveje at indføre i forbindelse med terrorisme og lignende alvorlige forbrydelser, hvor det ikke er muligt at bevise, at en enkelt person står bag særlig grov kriminalitet såsom mord og bortførelse m.m.

Dette gælder f. eks. i mordsager som ved Blekingegadebandens kup mod postkontoret i Købmagergade, hvor politiet positivt ved, at et af medlemmerne, men ikke hvem i gruppen, havde udført mordet på den dræbte politibetjent.

Flere EU-lande, som f. eks. Tyskland, Italien, Frankrig, Spanien og Storbritannien, har langt større erfaring med terrorisme, og følgelig må der i disse landes straffelovgivning være taget højde for specielle strafformer, der kun gælder og bruges i sager vedrørende terrorisme.

Svar (31/10 94)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har ikke nærmere kendskab til, om der i de øvrige EU-lande findes bestemmelser af den karakter, der nævnes i spørgsmålet.

Efter bestemmelsen i straffelovens § 23, stk. 1, omfatter strafansvaret for en forbrydelse alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen.

Som det tidligere er tilkendegivet over for Folketinget, finder både Justitsministeriet og anklagemyndigheden, at straffelovens § 23 og den måde, hvorpå dansk rets medvirkensbegreb anvendes i retspraksis, giver tilstrækkelige muligheder for en effektiv retsforfølgning.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil det være særdeles betænkeligt at pålægge strafansvar for drab eller andre alvorlige straffelovsovertrædelser, uden at de almindelige betingelser om subjektiv skyld er opfyldt.

Spm. nr. S 116

Til miljø- og energiministeren (26/10 94) af:
Niels Højland (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvordan jagttiderne og fredningsbestemmelserne er i de andre EU-lande for andefuglene grågås, blisgås, sædgås, kortnæbbet gås og canadagås samt lille og stor regnspeve i forhold til de danske jagttider, og oplyse om ministeren vil tage initiativ til at søge eventuelle forskelligheder harmoniseret?«

Begrundelse

Spørgeren er interesseret i at få oplyst jagt- og fredningstiderne i andre EU-lande med det formål at få klarlagt, om eventuelle forskelligheder mellem EU-landene for fordel vil kunne harmoniseres.

Svar (2/11 94)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):
Jeg har forelagt spørgsmålet for Skov- og Naturstyrelsen, der har oplyst, at den seneste oversigt over jagttider på fugle inden for EU, som styrelsen er i besiddelse af, er fra 1986. Denne oversigt må anses som forældet, fordi jagttiderne ofte ændres. Til eksempel kan nævnes, at de danske jagttider på gæs har ændret sig væsentligt siden 1986.

Jeg er derfor desværre ikke i stand til at efterkomme spørgerens ønske. Jeg har dog bedt Skov- og Naturstyrelsen rette henvendelse til Europa-Kommissionen for at få oplyst, om man fra Kommissionen kan få en aktuel og sammenlignelig oversigt. Hvis det er tilfældet, vil jeg tilstille spørgeren oversigten.

Efter min opfattelse er der imidlertid ikke noget væsentligt behov for at harmonisere eventuelle forskelle i de enkelte EU-landes jagttider på de trækfugle, som spørgeren nævner. Der er store forskelle de enkelte EU-lande imellem, hvad angår de nævnte fuglearters forekomst. Dette gælder især tidspunktet for, hvornår fuglene opholder sig i de enkelte lande i forbindelse med deres træk til og fra yngleområderne, ligesom fuglene koncentrerer sig i forskellige lande i vinterperioden. Disse forskelle er så betydelige, at en harmonisering af jagttiderne efter min vurdering ikke vil have noget fornuftigt formål.

Spm. nr. S 75

Til undervisningsministeren (19/10 94) af:
Bertel Haarder (V):

»Vil ministeren tage initiativ til at stoppe den omsiggribende afprivatisering, der foregår i ly af folkeoplysningsloven, loven om åben uddannelse og loven om arbejdsmarkedsuddannelserne, efter at Konkurrencerådet har stemplet virksomheden som unfair konkurrence?«

Begrundelse

Efter utallige klager til henholdsvis undervisnings- og arbejdsministeren, der begge har svaret med passiv afvisning, har Konkurrencerådet nu slået fast, at offentlige udbydere ikke bør benytte deres monopol på offentlige tilskud til at påføre private udbydere unfair konkurrence. Dette er også udtrykkeligt anført i loven om åben uddannelse.

Det er en epokegørende afgørelse.

Spørgeren har i månedsvis videresendt klager fra private udbydere til de to ministre, men har ikke mødt megen forståelse. Nu håber spørgeren, at Konkurrencerådets afgørelse får ministrene til at tage de fornødne skridt, herunder om nødvendigt en lovgivningsindsats. Ellers vil Venstre gøre det.

Der er jo ikke megen mening i at øge den offentlige indsats for voksenundervisning m.v., når det fører til nedlæggelse af tilsvarende private aktiviteter. Enten må ministrene stoppe den unfair konkurrence, eller også må de private udbydere have lige adgang til de offentlige ressourcer, så det er kvaliteten, der afgør, om en aktivitet bliver offentlig eller privat.

En løsning er at gennemføre en større efteruddannelsesreform, hvorefter voksne borgere får en efteruddannelseskonto, så de selv kan vælge, om de vil benytte offentlige eller private tilbud.

Svar (31/10 94)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):
Lov om støtte til folkeoplysning (L 410 af 13. juni 1990) skal revideres i indeværende folketingssamling. Jeg forventer at fremsætte forslag herom i begyndelsen af det nye år. Jeg vil sammen med Folketingets øvrige partier, der jo alle – bortset fra Fremskridtspartiet – står bag loven,

være indstillet på også at drøfte de konkurrencemæssige aspekter i relation til loven.

I den nye lov om åben uddannelse (L 508 af 30. juni 1993) er medtaget en bestemmelse, der skal forhindre illoyal konkurrence på kursusmarkedet i forbindelse med udbud af åben uddannelse. Efter lovens § 11 må uddannelsesinstitutionernes udbud af aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed ikke påføre private udbydere ubillig priskonkurrence. Endvidere må institutionerne ikke med tilskud efter loven udbyde uddannelse, der påfører private udbydere ny konkurrence. Beskyttelsen omfatter således det allerede eksisterende udbud hos private udbydere.

Efter lovens § 12 er der nedsat et særligt nævn om markedsførings- og konkurrencespørgsmål, der bl.a. skal påse, at bestemmelserne om konkurrenceforvridning ikke overtrædes. Hvis nævnet finder, at bestemmelserne er overtrådt, kan det, hvis undervisningen udbydes som indtægtsdækket virksomhed, nedlægge forbud mod uddannelsesaktiviteten. Drejer det sig om en uddannelsesaktivitet med tilskud efter loven, bortfalder det ydede tilskud.

Alle kan indbringe spørgsmål om overtrædelse af konkurrencebestemmelserne for nævnet. Nævnet kan kun behandle klager vedrørende åben uddannelse.

Nævnet har til dato modtaget én klage vedrørende illoyal konkurrence. Klagen er under behandling.

Nævnet har endvidere modtaget en henvendelse vedrørende konkurrencespørgsmål i perioden 1992-93. Da loven om åben uddannelse, hvorefter nævnet er nedsat, havde virkning fra 1. januar 1994, kan nævnet ikke tage stilling til spørgsmål, der ligger før dette tidspunkt.

Endelig skal det nævnes, at nævnet har modtaget en henvendelse vedrørende markedsføringspørgsmål.

Loven om arbejdsmarkedsuddannelserne er jo ikke under mit område, men jeg har fra arbejdsministeren modtaget følgende udtalelse, hvortil jeg henviser:

»Arbejdsmarkedsuddannelse for ufaglærte, for personer med erhvervsuddannelse og grupper, der kan sidestilles hermed, har et arbejdsmarkedspolitisk sigte. Indsatsen for disse grupper skal bl.a. sikre, at arbejdsmarkedets aktuelle og fremtidige behov for kvalificeret arbejdskraft tilgodeses, og det er derfor naturligt, at staten påtager sig den altafgørende del af denne (efter)uddannelsesopgave, som ikke ville kunne

løftes gennem private aktiviteter. Det bemærkes, at arbejdsmarkedsuddannelsesreformen fra januar i år blev vedtaget af et enigt Folketing på nær Fremskridtspartiet.

Afgrænsning af indsatsen i forhold til behovene, herunder i forhold til privat uddannelsesindsats og anden offentlig indsats, sker bl.a. gennem godkendelse af retten til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelse. Arbejdsmarkedets parter og de kommunale organisationer har en afgørende indflydelse herpå gennem AMU-systemets rådsstruktur, og i arbejdsmarkedsuddannelsessystemet er der også adgang til at godkende private udbydere til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelse. De private udbydere kan, hvis det skønnes hensigtsmæssigt af økonomiske eller uddannelsesmæssige grunde, hermed også få del i de offentlige ressourcer.

En særlig efteruddannelseskonto med ligestilling af al uddannelse uanset det arbejdsmarkeds-, erhvervs- eller uddannelsespolitiske formål kan ikke tilgodesee behovet for en særlig indsats i forhold til behovet for mobilitet på arbejdsmarkedet og kan derfor ikke anbefales.«

Spm. nr. S 102

Til statsministeren (25/10 94) af:

Erik Jacobsen (V):

»Vil statsministeren tage initiativ til at nedsætte et udvalg, som inden en vis frist afgiver en betænkning om sønderjyske særlove og udarbejder lovforslag, der ophæver særlovgivningen for Sønderjylland?«

Begrundelse

Godt 70 år efter Sønderjyllands genforening med Danmark findes der stadig væk særlovgivning for den sønderjyske landsdel. Et konkret eksempel herpå er personregistreringen. I resten af Danmark har personregistreringen ved f.eks. fødsel borgerlig gyldighed, når den foretages i folkekirken og er indført i ministerialbogen. I Sønderjylland sker personregistreringen ved det borgerlige personregister. Dette har den konkrete betydning, at man som sønderjyde både har en fødsels- og en dåbsattest, hvor man i resten af landet kan nøjes med en dåbsattest.

Måske findes der også retlige sønderjyske sædvaner, som det vil være hensigtsmæssigt at ophæve, navnlig hvis de ikke er baseret på særlige lokale forhold.

Svar (3/11 94)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):
Særlovgivningen for Sønderjylland har historisk baggrund i situationen efter landsdelens genforening med Danmark i 1920, hvor det af praktiske grunde og ud fra hensyn til særlige lokale forhold blev anset for hensigtsmæssigt at videreføre den hidtidige retstilstand i landsdelen.

Forskelle i retstilstanden i forhold til det øvrige land kan – også i dag – være både tilsigtede og velbegrundede. Jeg kan f.eks. nævne regler om statstilskud til det tyske mindretals biblioteker i Sønderjylland og særlige veterinærbestemmelser begrundet i nærheden til Tyskland.

Både ud fra principielle betragtninger og i lyset af de snart 75 år, der er forløbet siden genforeningen, kan det være på sin plads med en grundlæggende vurdering af, om de særlige hensyn bag særlovgivningen for Sønderjylland fortsat gør sig gældende.

På den baggrund kan jeg oplyse, at jeg sammen med justitsministeren vil tage initiativ til, at der foretages en samlet registrering og gennemgang af den gældende særlovgivning m.v. for Sønderjylland med henblik på at vurdere, hvor særlovgivning ikke længere er hensigtsmæssig. I denne vurdering vil regeringen lægge vægt på, at lokale ønsker og behov inddrages.

Det i begrundelsen for spørgsmålet nævnte eksempel vedrørende personregistreringen i Sønderjylland vil indgå i denne gennemgang.

Spm. nr. S 101

Til boligministeren (21/10 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilken indflydelse det ville få for Realkredit Danmark, såfremt domstolene måtte bestemme, at Nykredit ikke skal tilbagebetale de tilbagebetalingspligtige reser-
vefondsandele?«

Begrundelse

Det vil være fuldstændig uacceptabelt, såfremt Boligministeriet ikke lader en så principiel sag afgøre ved Højesteret, især fordi Justitsministeriets Lovafdeling i to meget omfattende notater til Folketingets Boligudvalg har fastslået, at både Nykredit og Realkredit Danmark havde overtrådt lånevilkårene, når de 1) inddrog hele

kapitalen for de tilbagebetalingspligtige reser-
vefonde eller 2) undlod at tilskrive særreserver-
ne de fulde rentebeløb.

Der henvises i øvrigt til Berlingske Tidendes artikel fredag den 21. oktober 1994, side 4, Er-
hverv.

Svar (1/11 94)

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Boligministeriet har udbedt sig bidrag fra Øko-
nomiministeriet til besvarelse af spørgsmålet.
Økonomiministeriet har i denne anledning op-
lyst følgende:

»I spørgsmål 30 (alm. del – bilag 43) til øko-
nomiministeren har Folketingets Boligudvalg
den 28. oktober 1994 udbedt sig en redegørelse
for, hvorfor ministeren finder, at sagen vedrø-
rende påbudet til Kreditforeningen Danmark af
5. november 1991 er helt parallel til sagen ved-
rørende Nykredit.

Til brug for besvarelsen af dette spørgsmål
har Økonomiministeriet rekvireret et notat fra
Finanstilsynet. Når dette notat foreligger, vil
økonomiministeren orientere spørgeren direkte.

Der henvises i øvrigt til økonomiministerens
besvarelse af spørgsmål B i samrådet med Bo-
ligudvalget den 27. oktober 1994, jf. ministerens
skriftlige besvarelse af Boligudvalgets spørgs-
mål 26.«

Jeg kan henholde mig hertil.

Spm. nr. S 120

Til boligministeren (27/10 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren bekræfte, at bestyrelsen for et
almennyttigt boligselskab ifalder erstatningsan-
svar, hvis den under udøvelsen af sit hverv for-
sætligt eller uagtsomt, f.eks. ved at handle uden
for boligselskabets formål, træffer dispositioner,
der påfører boligselskabet skade?«

Begrundelse

Ifølge Morgenavisen Jyllands-Posten den 30.
september 1994 har Danmarks fjerdestørste bo-
ligselskab, Arbejdernes Kooperative Byggefor-
ening (AKB), tabt mere end 40 mio. kr. af lejer-
nes penge på fejlslagne børsinvesteringer, hvor-
af de 13 mio. kr. er realiseret som tab.

Ifølge avisens oplysninger viser en analyse, der er udarbejdet af Unibørs, at boligselskabets egenkapital er tæt på nul, at boligselskabets investeringspolitik siden 1990 har været risikobetonet, og at boligselskabet risikerer yderligere at tabe millionbeløb, hvis obligationskurserne falder yderligere.

Ligeledes erkender bestyrelsesformanden for AKB, Jesper Nygaard, ifølge avisen, at selskabet investerede med den hensigt at få en gevinst.

Ministeren bedes bekræfte, at det ligger klart uden for et boligselskabs formål at føre risikobetonet investeringspolitik, og at selskabets bestyrelse kan ifalde personligt erstatningsansvar, hvis den foretager risikobetonede investeringer med den virkning, at foreningen påføres tab.

Ministeren bedes i denne forbindelse bekræfte, at erstatningsretlige regler for bestyrelsesmedlemmer i almennyttige boligselskaber ligger helt på linje med de regler, der gælder for bestyrelsesmedlemmer i aktie- og anpartsselskaber.

Svar (2/11 94)

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

I begrundelsen for spørgsmålet henvises til en artikel i Jyllands-Posten den 30. september 1994 om AKB's tab på børsinvesteringer. I den forbindelse ønskes bekræftet, at det »ligger klart uden for et boligselskabs formål at føre risikobetonet investeringspolitik, og at selskabets bestyrelse kan ifalde personligt erstatningsansvar, hvis den foretager risikobetonede investeringer med den virkning, at foreningen påføres tab.« Ligeledes ønskes bekræftet, »at erstatningsretlige regler for bestyrelsesmedlemmer i almennyttige boligselskaber ligger helt på linje med de regler, der gælder for bestyrelsesmedlemmer i aktie- og anpartsselskaber.«

Jeg kan oplyse, at bestyrelsen for et almenyttigt boligselskab er underlagt dansk rets almindeligt gældende regler for at ifalde erstatningsansvar.

For så vidt angår spørgsmålet om at vurdere, hvorvidt der er handlet i overensstemmelse med boligselskabets formål, herunder om der har været ført en risikobetonet investeringspolitik, påhviler det den kommunale tilsynsmyndighed – i dette tilfælde Københavns Kommune – at tage stilling hertil. Jeg henviser i øvrigt om disse spørgsmål til mit svar af 27. oktober 1994 på Boligudvalgets spørgsmål 6 (Alm. del – bilag 41), hvoraf det fremgår, at almennyttige bolig-

selskabers placering af midler i obligationer falder inden for de gældende regler, dog således at boligselskabernes administration skal være forsvarlig.

Jeg kan tilføje, at Københavns Kommune er orienteret om den pågældende sag.

Spm. nr. S 28

Til indenrigsministeren (11/10 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil regeringen drage omsorg for, at forældre, som er blevet familiesammenført med herboende flygtninge, der har lovet at kunne forsørge forældrene, men alligevel ikke formår det, hjemsendes?«

Begrundelse

Til trods for, at regeringen bryster sig af, at der er strammet op på forsørgerpligten, viser et konkret eksempel fra Høje Taastrup Kommune, at problemerne stadig er store.

Siden 1990 har Høje Taastrup haft 13 tilfælde, heraf 3 i 1994, hvor flygtninge har skrevet under på, at de kunne forsørge deres gamle forældre ved familiesammenføring, men alligevel har flygtninge efterfølgende fået dispensation, så kommunen har været nødt til at overtage forsørgerpligten.

Det er et stigende problem, at der tilsyneladende foregår familiesammenføringer her til landet, hvor forudsætningerne for dette slet ikke er til stede.

Det er spørgerens opfattelse, at kursen må strammes på området, så Direktoratet for Udlændinge ikke giver dispensation til en række mennesker, som kommunerne herefter skal betale i dyre domme til.

Det må være rimeligt, at ministeren lever op til sine egne lovtækster og drager konsekvensen af, at forsørgerpligten er en forudsætning for familiesammenføring. Herefter må det være en naturlig følge af, at forudsætningerne er brudt, at de pågældende familiesammenførte hjemsendes.

Svar (26/10 94)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indenrigsministeriet har i anledning af spørgs-

målet indhentet en udtalelse fra Socialministeriet, der har oplyst, at det i forbindelse med ændringerne i udlændingeloven i 1992, jf. lov nr. 482 af 24. juni 1992, blev forudsat, at Socialministeriet fortsat skulle behandle ansøgninger om dispensation fra en erklæring om forsørgelse i sager, hvor der var søgt om opholdstilladelse inden lovens ikrafttræden, dvs. hvor ansøgningen er indgivet før den 27. juni 1992. Stramningen i udlændingeloven finder således ikke anvendelse på ansøgninger om familiesammenføring, der er indgivet før lovens ikrafttræden.

I sager, hvor der søges om opholdstilladelse efter den 27. juni 1992, skal Socialministeriet ikke tage stilling til, om forsørgelseserklæringen kan opfyldes. Efter ændringen af udlændingeloven ved lov nr. 421 af 1. juni 1994 skal kommunalbestyrelsen i tilfælde, hvor den herboende (garanten) har påtaget sig at forsørge ansøgeren, og der senere ydes ansøgeren hjælp efter lov om social bistand til forsørgelse, pålægge garanten at yde betaling for hjælpen. Sådant betaling kan af kommunalbestyrelsen inddrives hos garanten efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter.

For ansøgninger om familiesammenføring, der er indgivet efter den 27. juni 1992, er det således kommunalbestyrelsen, der påser, om garanten opfylder den afgivne forsørgelseserklæring.

Efter bistandsloven er ret til bistand i form af vedvarende hjælp til forsørgelse betinget af dansk indfødsret.

Der kan imidlertid efter bistandsloven ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives personer, der ikke har dansk indfødsret, ret til vedvarende hjælp til forsørgelse under ophold her i landet.

Bliver der behov for vedvarende hjælp til forsørgelse af en person, der ikke har dansk indfødsret eller ret til hjælp på grundlag af aftale med andre stater eller internationale organisationer, følger det af bistandsloven, at Socialministeren eller den myndighed, ministeren giver bemyndigelse hertil, afgør, om pågældende skal hjemsendes.

Det fremgår videre af bistandsloven, at der dog ikke træffes beslutning om hjemsendelse af udlændinge, der bor her i landet med henblik på varigt ophold, og som lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 3 år. For personer, der inden den 27. juni 1992 har ansøgt om opholdstilladelse eller lovligt har taget bopæl her i landet, er fristen 2 år.

I forbindelse med ændringerne i udlændingeloven oplyste Socialministeriet i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 33 (L 257 – bilag 30) fra Retsudvalget bl.a., at der, hvis den herboende (garanten) opfylder sin forsørgelsespligt, ikke bliver behov for at yde vedvarende hjælp, og at der derfor ikke opstår behov for at tage stilling til, om der skal træffes afgørelse om hjemsendelse efter bistandsloven. Men hvis den herboende helt eller delvis undlader at overholde forpligtelsen, vil dette indgå som et moment i afgørelserne om hjemsendelse.

Har den herboende i forbindelse med behandlingen af sagen over for udlændingemyndigheden godtgjort at kunne overholde forsørgelsespligten, og opstår der senere spørgsmål om vedvarende hjælp til forældrene, må udgangspunktet efter Socialministeriets opfattelse være, at forældrene skal hjemsendes. Skønnes det imidlertid, at garantens økonomiske forhold har ændret sig på grund af upåregnelige forhold, som ikke kan bebrejdes garanten, vil Socialministeriet være indstillet på, at der ikke skal ske hjemsendelse.

I tilfælde, hvor udlændingemyndigheden har undladt at stille krav om, at den herboende påtager sig forsørgelsespligten, vil dette, hvis der ydes vedvarende hjælp til ansøgeren, i forhold til spørgsmålet om hjemsendelse efter bistandsloven have den betydning, at der som udgangspunkt ikke skal ske hjemsendelse. Det samme gælder ifølge Socialministeriets udtalelse, hvis der er stillet krav om en forsørgelseserklæring, men det ikke er krævet, at garanten skal kunne godtgøre at kunne klare forsørgelsen. Hvis garanten imidlertid f.eks. på grund af ændrede økonomiske forhold helt eller delvis kan bidrage til forsørgelsen og ikke gør det, vil udgangspunktet dog være, at der skal ske hjemsendelse.

Socialministeriet henholder sig til ovenstående bemærkninger afgivet til brug for besvarelsen af spørgsmål 33 fra Retsudvalget. Det kan tilføjes, at det, forinden Socialministeriet kan træffe afgørelse om eventuel hjemsendelse, bør være oplyst i kommunalbestyrelsens indberetning om, at en garant ikke har overholdt forsørgelseskravet, om der er fastsat en betalingsordning i medfør af udlændingeloven, og – hvis den ikke er overholdt – hvad der er gjort med hensyn til at inddrive betalingen.

Socialministeriet har endelig oplyst, at man ikke har truffet afgørelse om hjemsendelse efter bistandsloven vedrørende forældre, hvor ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet efter den 27. juni 1992.

Spm. nr. S 29

Til indenrigsministeren (11/10 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»I hvor mange tilfælde har Direktoratet for Udlændinge givet dispensation for forsørgerpligten ved familiesammenføring, så kommunerne efterfølgende har måttet overtage forsørgerpligten?«

Begrundelse

Til trods for, at regeringen bryster sig af, at der er strammet op på forsørgerpligten, viser et konkret eksempel fra Høje Taastrup Kommune, at problemerne stadig er store.

Spørgeren ønsker svaret opdelt på antal tilfælde pr. år fra 1990 til 1994 samt pr. kommune i 1994.

Svar (26/10 94)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Efter udlændingeloven skal meddelelse af opholdstilladelse i tilfælde, hvor der er tale om familiesammenføring med forældre over 60 år til en udlænding med tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller med personer med anden nær familiemæssig tilknytning, betinges af, at den herboende påtager sig at forsørge ansøgeren og godtgør at være i stand hertil. I disse situationer er der således et obligatorisk forsørgelseskrav.

Opholdstilladelse for forældre til herboende indvandrerbørn skal således altid betinges af, at børnene godtgør at være i stand til at påtage sig forsørgelsen af forældrene.

I tilfælde, hvor der er tale om familiesammenføring med forældre over 60 år til en herboende flygtning eller dansk eller nordisk statsborger, kan opholdstilladelse betinges af, at den herboende person påtager sig at forsørge ansøgeren og godtgør at være i stand hertil. Forsørgelseskravet er altså fakultativt i disse tilfælde.

I tilfælde, hvor der er tale om familiesammenføring med børn eller ægtefælle, kan opholdstilladelse ligeledes betinges af, at den herboendes forsørgelsesevne godtgøres. Også i disse tilfælde er forsørgelseskravet altså fakultativt.

Med hensyn til opgørelsen af, i hvor mange familiesammenføringsager Direktoratet for Udlændinge har truffet afgørelse om, at forsør-

gelseevnen ikke skal dokumenteres, har Direktoratet oplyst, at man ikke ser sig i stand til at besvare spørgsmålet, idet man ikke er i besiddelse af statistiske oplysninger vedrørende dette spørgsmål.

Jeg kan henholde mig til det af Direktoratet for Udlændinge oplyste. Samtidig kan jeg oplyse følgende om udviklingen i antallet af opholdstilladelser til forældre til herboende på grundlag af familiesammenføringsreglerne:

1991: 523 opholdstilladelser

1992: 662 opholdstilladelser

1993: 206 opholdstilladelser

1994: 106 opholdstilladelser

Det bemærkes, at tallet for 1994 vedrører opholdstilladelser, der er meddelt i tidsrummet fra 1. januar til 1. oktober 1994.

Det kan følgelig lægges til grund, at de stramninger i familiesammenføringsreglerne, der blev gennemført ved lovændringen i 1992, har medført en væsentlig nedgang i antallet af opholdstilladelser meddelt til forældre til herboende.

Spm. nr. S 77

Til undervisningsministeren (20/10 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren i denne folketingssamling fremsætte forslag om at sikre, at privat danseskoleundervisning og andre lignende fritidstilbud ikke påføres urimelig konkurrence gennem udnyttelse af folkeoplysningslovens tilskudsbestemmelser?«

Begrundelse

Konkurrencerådet har nu fastslået, at det er konkurrenceforvridende, når oplysningsforbund eller kommuner yder støtte til fritidsaktiviteter, samtidig med at privatdrevne aktiviteter ikke kan modtage støtte.

Svar (31/10 94)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg er bekendt med, at Konkurrencerådet i KonkurrenceNyt 15/1994 er fremkommet med en vurdering af de konkurrencemæssige virkninger af lov om støtte til folkeoplysning og har påpeget mulige skadelige virkninger af konkurren-

Jeg skal ikke her nærmere kommentere dette, men finder det dog værd at fremhæve, at man ikke har konstateret, at der foregår noget ulovligt.

Som bekendt skal folkeoplysningsloven revideres i indeværende folketingssamling. Jeg forventer at fremsætte forslag herom i begyndelsen af det nye år. Jeg vil sammen med Folketingets øvrige partier, der jo alle – bortset fra Fremskridtspartiet – står bag loven, være indstillet på også at drøfte de private danseskoler og de konkurrencemæssige aspekter i den sammenhæng.

Spm. nr. S 78

Til undervisningsministeren (20/10 94) af:
Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage i anledning af, og hvad er ministerens kommentar til, at Konkurrencerådet nu har fastslået, at det er konkurrenceforvridende, når oplysningsforbund eller kommuner yder støtte til fritidsaktiviteter, samtidig med at privatdrevne aktiviteter ikke kan modtage støtte?«

Svar (31/10 94)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg henviser til mit svar på det af spørgeren stillede spørgsmål nr. S 77 af 20. oktober 1994.

Spm. nr. S 76

Til indenrigsministeren (20/10 94) af:

Erik Larsen (V):

»Kan ministeren oplyse, i hvor mange tilfælde kommunerne har givet dispensation på garanti-erklæring i forbindelse med familiesammenføring efter reglerne i lov nr. 482 af 24. juni 1992?«

Begrundelse

I en henvendelse fra Høje Taastrup Kommune til Folketingets Socialudvalg fremfører man, at der er en udvikling omkring dispensationer, der er betænkelig. Hvis dette er generelt for alle kommuner, er det et spørgsmål, om lovens hensigt tilsidesættes. Det må derfor være hensigtsmæssigt at kende problemets omfang.

Svar (31/10 94)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Socialministeriet, der har oplyst, at Socialministeriet ikke har kendskab til, i hvor mange tilfælde kommunerne har givet dispensation på garantierklæring i forbindelse med familiesammenføring efter reglerne i lov nr. 482 af 24. juni 1992.

I forbindelse med ændringerne i udlændingeloven i 1992 blev det bestemt, at Socialministeriet fortsat skulle behandle ansøgninger om dispensation fra garantierklæringer i sager, hvor der er ansøgt om opholdstilladelse før den 27. juni 1992. Socialministeriet har ikke kendskab til kommunernes praksis, som vedrører sager, hvor der er ansøgt om opholdstilladelse efter den 26. juni 1992.

Socialministeriet finder dog på baggrund af spørgsmålets formulering, at der er behov for at præcisere, at efter ændringen af udlændingeloven ved lov nr. 421 af 1. juni 1994 kan der ikke gives dispensation fra en garantierklæring i sager, hvor der er søgt om opholdstilladelse efter den 26. juni 1992. I disse sager skal kommunalbestyrelsen efter udlændingeloven således i tilfælde, hvor den herboende (garanten) har påtaget sig at forsørge ansøgeren, og der senere ydes hjælp efter lov om social bistand til forsørgelse, pålægge garanten at yde betaling for hjælpen. Sådant hjælp kan inddrives hos garanten efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter.

Der er derfor tale om, at garanten opfylder den afgivne forsørgelseserklæring.

Efter bilstandsloven er ret til bistand i form af vedvarende hjælp betinget af dansk indfødsret.

Der kan imidlertid efter bilstandsloven ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives personer, som ikke har dansk indfødsret, ret til vedvarende forsørgelse under ophold her i landet.

Bliver der behov for vedvarende hjælp til forsørgelse af en person, som ikke har dansk indfødsret eller ret til hjælp på grundlag af aftale med andre stater eller internationale organisationer, følger det af bilstandsloven, at socialministeren eller den myndighed, som ministeren giver bemyndigelse hertil, afgør, om pågældende skal hjemsendes.

Socialministeriet har endelig oplyst, at man i vejledning nr. 137 af 31. juli 1992 om indberetninger i henhold til bilstandslovens bestemmelse

om hjemsendelse, når der ydes hjælp til udlændinge, har angivet en række situationer, hvor kommunerne kan undlade at indberette.

Ifølge vejledningen gælder denne fritagelse for indberetning ikke, når udlændingen er omfattet af en garantierklæring og samtidig er omfattet af reglerne i udlændingeloven, sådan som denne er ændret i 1992.

Spm. nr. S 85

Til udenrigsministeren (21/10 94) af:

Gert Petersen (SF):

»Hvordan stiller Danmark sig til Sveriges forslag i FN om at forbyde antipersonminer?«

Begrundelse

I forbindelse med revisionskonferencen vedrørende 1980-konventionen om særlig inhumane våben behandler man spørgsmålet om at forbyde antipersonminer, hvis katastrofale virkninger kendes fra en række lande, bl.a. Afghanistan og Cambodja. Sverige har præsenteret et forslag på et ekspertmøde, og så vidt spørgeren er orienteret, har det været drøftet i EU-kredsen.

Det svenske forslag går helt enkelt ud på at forbyde at anvende, udvikle, tilvirke, oplagre eller direkte eller indirekte overføre antipersonminer og at tilintetgøre eksisterende lagre.

Antipersonminerne er så forfærdelige i deres konsekvenser for civilbefolkningen, at det svenske initiativ må have krav på ubetinget dansk støtte. Forhåbentlig er det også tilfældet.

Svar (2/11 94)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg kan bekræfte, at der fra svensk side foreligger et forslag om forbud mod at anvende, udvikle, fremstille, oplagre eller – direkte eller indirekte – at overføre antipersonminer samt om at tilintetgøre eksisterende lagre.

Det svenske forslag er fremført i en bredere humanitær sammenhæng – nemlig i forbindelse med det arbejde, der for tiden er i gang vedrørende revision af 1980-konventionen om »forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af visse konventionelle våben, som må anses for at være unødigt skadevoldende eller for at ramme i flæng.«

Danmark deltager aktivt i dette revisionsarbejde. Vi lægger overordentlig stor vægt på, at der på konferencen til gennemgang af konventionen, som finder sted næste år, opnås tilslutning til bestemmelser, som kan sikre reelle humanitære fremskridt. Det er i den forbindelse en høj dansk prioritet at få udvidet konventionens anvendelsesområde, så den ikke bare omfatter internationale væbnede konflikter, men også kommer til at gælde for interne væbnede konflikter, dvs. borgerkrige.

Det svenske forslag om et atomfattende forbud mod antipersonelminer er et forslag, som fortjener al mulig sympati. Det er imidlertid vurderingen, at et så ambitiøst forslag ikke kan opnå den internationale tilslutning, som er den nødvendige forudsætning for, at et forbud kan få nogen virkning.

Forhandlingerne har vist os, at så godt som ingen lande reelt er indstillet på at give afkald på anvendelse af miner i deres forsvar. Dette gælder ikke blot de industrialiserede lande. Det gælder også udviklingslandene, som i særlig grad påvirkes af det forhold, at antipersonelminer på en gang er billige og – uhyggeligt – effektive.

I lyset af denne realitet finder både vi og andre EU- og alliancepartnere, at vejen frem vil være at arbejde for skærpede restriktioner for anvendelsen af antipersonelminer. Blandt de restriktioner, som kommer på tale, er meget stramme regler for anvendelse af antipersonelminer uden selvdestruktions- eller selvneutraliseringsmekanisme. Endvidere vil skærpede regler for afmærkning og indhegning af minefelter være skridt fremad.

Sådanne restriktioner vil komme den – typisk hårdt ramte – civilbefolkning i berørte områder til gode. Netop dette helt centrale humanitære hensyn taler for, at det skulle være muligt at opnå bred tilslutning til forslag herom.

Insisterer vi på det ambitiøse forslag om et totalforbud, er der en betydelig risiko for, at vi forspilder chancen for realistiske fremskridt.

I øvrigt vil jeg tilføje, at Danmark også uden for rammerne af revisionsarbejdet med 1980-konventionen aktivt deltager i bestræbelser for at etablere restriktive, bindende regler for eksport af miner. Ligesom i fjor vil vi også under indeværende FN-generalforsamling støtte resolutionsforslag vedrørende ophør af eksport af antipersonelminer. Endvidere har Danmark som led i sin internationale humanitære bistand bidraget til minerydningsprojekter i Afghanistan og Cambodia.

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål**Ad spm. nr. S 1407**

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Inge Dahl-Sørensen (V) stillet spørgsmål (folketingsmødet 1993-94).

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 12624, var sålydende:

Til justitsministeren (13/6 94) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Hvilke skridt vil ministeren tage for at sikre, at politiet uden at blive udsat for politiske eller rettlige trakasserier kan gribe ind mod hærværk i København iværksat af BZ'ere og christianitter og i øvrigt er i stand til at opretholde ro og orden?«

Supplerende svar (2/11 94):

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af bl.a. nærværende spørgsmål indhentet en udtalelse fra Politidirektøren i København, der har oplyst følgende om sin tilrettelæggelse af den politimæssige indsats i forbindelse med de forventede uroligheder i tilknytning til valget til Europa-Parlamentet den 9. juni 1994:

»Blandt andet på baggrund af aktionerne i forbindelse med folkeafstemningen om Den Europæiske Union den 18. maj 1993 og et omfattende hærværk mod Udenrigsministeriet den 8. juni 1994 om aftenen begået af hætteklædte personer, hvoraf en, der blev anholdt og senere fængslet, er identisk med en af de skudramte fra begivenhederne 18. maj 1993, forventede politiet, at folkeafstemningen til Europa-Parlamentet kunne blive brugt som påskud til uroligheder og omfattende hærværk.

Det blev derfor besluttet, at det i sagens anledning indsatte politi i videst muligt omfang skulle sikre opretholdelse af sikkerhed, fred og orden, jf. retsplejelovens § 108, ved at undlade at give aktivisterne yderligere påskud.

Politiet blev derfor instrueret om ikke at gribe ind over for mindre tilfælde af uro og hærværk, medmindre indsatsen kunne ske uden risiko for optrapning til en større konflikt. I stedet skulle politiet søge at sikre beviser til brug for eventuel senere retsforfølgning.

Ved anti-EU-aktionerne den 9. juni fandt der uro og hærværk sted i beskedent omfang – herunder kast med maling og flasker mod Kongeporten og to ruder på Christiansborg, afbrænding af flag samt knusning af ruder hos forretningen McDonalds på hjørnet af Købmagergade og Strøget. Havde politiet haft mulighed for at anholde gerningsmændene blandt de mange aktivister, kunne dette givet kun være sket under magtanvendelse.

Dette ville efter min opfattelse have medført en væsentlig risiko for, at de øvrige aktivister havde benyttet påskuddet til mere omfattende hærværk og vold andre steder i København.

Det bemærkes, at politiet har optaget anmeldelse vedrørende hærværksforholdene, der fortsat efterforskes.«

Det er klart, at den omstændighed, at demonstranter bærer maske under demonstrationer, kan udgøre et særligt politimæssigt problem.

Jeg skal i den forbindelse erindre om, at Folketinget flere gange og så sent som i februar i år har haft lejlighed til at tage stilling til spørgsmålet om indførelse af et maskeforbud i forbindelse med demonstrationer m.v.

Et flertal vurderede i den forbindelse, at et forbud mod at bære maske vil kunne give anledning til betydelige afgrænsningsvanskeligheder i praksis og i værste fald medvirke til at optrappe konfrontationer mellem demonstranter og politi. Jeg deler denne vurdering.

I sin redegørelse om Nørrebrobegivenhederne fremkommer Rigsadvokaten med en række forslag til forbedring af politiets muligheder for at afværge og bringe uroligheder til ophør. Forslagene omfatter bl.a. foranstaltninger over for de autonome miljøer, forbedring af politiets materiel og udrustning, styrkelse af politiets efterforskningsmidler og effektivisering af retshåndhævelsen.

I den pressemeddelelse, som justitsminister Erling Olsen udsendte i tilknytning til offentliggørelsen af Rigsadvokatens redegørelse, gav justitsministeren udtryk for, at han straks ville tage initiativ til, at disse forslag tages op.

De enkelte forslag er for tiden genstand for nærmere overvejelser, og jeg finder derfor ikke på nuværende tidspunkt at burde kommentere forslagene nærmere.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forhandling om redegørelse nr. R 2: